Cyan Magenta Yellow Black

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 14 (3264)

СУБОТА, 24 січня 2004 року

ФОТОФАКТ

Фото Євгена КОЛЕСНІКА.

До Дня соборності України в Національній бібліотеці ім. В. Вернадського відкрито фотовиставку «Любіть Україну!». На ній представлено роботи 20 київських авторів, а організатором виступила київська організація Спілки фотохудожників України.

ОФІЦІЙНО

Рік закрили

Учора президенти України Леонід Кучма і Російської Федерації Володимир Путін закрили Рік Росії в Україні. Культурна програма в палаці «Україна», нагородження російськими орденами, підписання кількох міждержавних документів (про торговельно-промислову кооперацію, про регулювання поставок з України в Росію оцинкованого прокату і про співробітництво між російським ВАТ «ТВЕЛ» та українським Міненергоатомом) — такою була офіційна програма, передбачена протоколом.

Укладачі протоколу зробили все можливе, щоб цей приїзд В. Путіна до Києва запам'ятали. Тим паче що це його останній закордонний візит в нинішньому президентському терміні. Список нагороджуваних був досить довгий. Так, Орденом пошани нагородили Бориса Патона та Софію Ротару. Орденом дружби — міністра культури України Ю. Богуцького, міністра культури АРК Т. Аронову, архієпископа Львівського і Галицького Августина, митрополита Київського і Всія України Володимира, митрополита Одеського і Ізмаїльського Агафангела та ін. Окрім того, учора відбулося нагородження медаллю Пушкіна, одну з яких вручили вчительці російської мови та літератури київської школи № 57 Євгенії Роїк. Також істотно поповнився список заслужених і народних артистів РФ, заслужених працівників культури і заслужених діячів мистецтв РФ, що мешкають в Україні.

А тим часом у Москві Держдума розглядала «Звернення до народів Росії та України». Оскільки закриття Року Росії збіглося із 350-річчям Переяславської ради, російські депутати вирішили відзначити цю подію декларацією. На їхню думку, 350-річний досвід і добрі традиції співробітництва й добросусідства — це безцінний здобуток для сучасних міждержавних відносин.

Здрастуй, Року Польщі!

Учора за 8 годин до офіційного закриття Року Росії в Україні відбулася перша масштабна подія в рамках Року Польщі в Україні. Міжнародною конференцією «Україна та Польща: стратегічне партнерство в новій Європі» де-факто відкрився Рік Польщі, офіційне відкриття якого заплановано на початок квітня. Народні депутати, чиновники урядових структур, дипломати, політологи, соціологи й журналісти обговорили нагальні проблеми двосторонніх відносин, зокрема кроки обох держав на шляху євроінтеграції. У рамках конференції відбулася також презентація книги «Польський референдум і новий устрій європейського дому: уроки для України».

Болгарський досвід заслуговує на увагу

У понеділок українська парламентська делегація на чолі з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином вирушає з офіційним візитом до Республіки Болгарія. Його мета — обмін досвідом організації роботи парламентів двох країн з формування законодавчої основи системних перетворень суспільства та розвитку держави, зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності. Особливий інтерес, на думку Голови ВР, становлять болгарська теорія та практика законодавчо-нормативної гармонізації ринкових економічних реформ і оптимізації їх соціальних наслідків у сучасних умовах.

У ході візиту відбудуться переговори Володимира Литвина і членів офіційної делегації ВР із Головою Народних Зборів Болгарії Огняном Герджиковим та Президентом цієї країни Георгієм Пирвановим. Програмою заплановано робочий обід від імені Прем'єр-міністра Болгарії Симеона Саксобурґготського, а також зустрічі з представниками української діаспори, керівництвом Національної академії наук Болгарії і Міністерства культури. Крім того, Голова ВР відкриє в Софії виставку архівних матеріалів та фотодокументів «Голодомор в Україні 1932—1933 рр.».

(Матеріали «Українсько-болгарські відносини: минуле як перспектива майбутнього» читайте на 2-й стор.).

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

І.І. Шишкін (1832–1898 рр.)

«На півночі дикій...» 1891 р.

Полотно, олія.

ПОВНИЙ ЗАВАЛ

Мінпаливенерго попереджає: робота в шахті шкідлива для вашого здоров'я

***

Із кожних двох тисяч гірників до кінця року один загине, п'ятдесят отримають травми, а шістнадцять — професійне захворювання

(Продовження теми читайте на 4-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — КРИМ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Анатолій Павлович, пенсіонер:

— Газети в кіосках подорожчали на десять копійок. Кажуть, якщо не внесуть зміни в законодавство, зросте і вартість передплати.

Наталка, 20 років, сирота:

— Мені поставили діагноз СНІД. Опікуни відразу вигнали з дому, покинув друг... Не дали довчитися, виселили з гуртожитку. А я виявилася здоровою! Тепер подала в суд на інфекційне відділення і центр боротьби зі СНІДом.

Іван, 37 років, будівельник:

— Ізолятори тимчасового утримання, колонії суворого режиму — це справжні камери тортур. Переповнені так, що люди на нарах сплять по черзі, а на волю виходять з тяжкими формами туберкульозу чи іншими важковиліковними хворобами.

Світлана:

— Моя 18-літня дочка загинула під колесами авто, яке вів п'яний водій. Слідство встановило: шофер не винний...

Я ВАМ ПИШУ...

Вже вісімдесят минає, а квартири ще немає...

Стою в черзі на квартиру з 1985 року. Як учасник бойових дій Великої Вітчизняної війни (помкомвзводу піхоти, мінер) був під другим номером. За двадцять років написав багато листів чиновникам, отримав сотні відписок. Щоправда, 1996 року мене, як інваліда Великої Вітчизняної війни, перевели на позачергове одержання квартири, але вже під номером... двадцять один!

Житло маю без зручностей. Повірте, нелегко у вісімдесят років самому заготовлювати паливо...

В. КОЛОМАЗЕНКО, учений-агроном, учений-економіст (у минулому).

Слов'янськ Донецької області.

У НОМЕР

Шокове попередження

З наступного понеділка на Дніпропетровщині буде знеструмлено понад 50 підприємств житлово-комунального господарства. Тобто практично всі тепло- і водопостачальні та електротранспортні підприємства. Про це попередила земляків компанія «Дніпрообленерго». Причина прозаїчна: астрономічна заборгованість комунальників за спожитий електрострум. Сума боргу вже перевищила 300 мільйонів гривень і продовжує зростати. Від'єднання призведе до зупинки тепломереж майже всіх міст, селищ та райцентрів області, найбільших водоканалів і водоводів, включаючи магістральні у Кривбасі і Західному Донбасі, тролейбусів і трамваїв, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Продали землю. З'ясувалося — не свою

Запорізькою природоохоронною прокуратурою порушено кримінальну справу за фактом незаконного продажу землі несільськогосподарського призначення посадовими особами сільрад і адміністрації Запорізького району. З'ясувалося, чиновники-комбінатори ухитрилися під шумок продати навіть ділянку землі, що є власністю міста Запоріжжя. За попередніми підрахунками, збиток від цих земельних махінацій становить майже вісім мільйонів гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

Коротко про важливе

Учора

■ Відбулася прес-конференція по цифровому відеоканалу з участю заступника держсекретаря США у справах Європи та Євразії Елізабет Джоунс. Під час сеансу відеозв'язку між Києвом та Вашингтоном обговорювали питання американсько-українських відносин.

Сьогодні

■ На Софійському майдані столиці пройде мітинг з нагоди Дня соборності України та відзначення 85-ї річниці проголошення Акта Злуки УНР і ЗУНР.

Завтра

■ Відбудеться семінар на тему «Можливості виховання і навчання сліпоглухих дітей: сучасні погляди та підходи». Його організували благодійний фонд «Паростки» спільно зі Словацьким товариством сліпоглухих, НТІ «Інститут соціальної політики» та Соціальна служба для молоді міста Києва за підтримки програми TACIS.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Єдиним доповідачем, який на Конгресі ділових кіл України виступав українською мовою, був британський посол Роберт Брінклі

Українсько-болгарські відносини: минуле як перспектива майбутнього

Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України,
академік Національної академії наук України

Справжнім феноменом у постсоціалістичному світі стала перемога на парламентських виборах 2001 р. в Болгарії нового політичного утворення — Національного руху Симеона Другого, очолюваного спадковим болгарським монархом, який нині посідає пост прем'єр-міністра країни. Показовим є і приклад співіснування та співпраці лівоцентристського за ідейними поглядами президента (колишнього комуніста, донедавна лідера болгарських соціалістів) Георгі Пирванова і правоцентристського уряду, який спирається на ідейно близьку більшість у Народних Зборах.

Позитивні процеси і зміни останніх років у Болгарії переконали загальноєвропейську спільноту в тому, що країна майже виконала основні політичні вимоги, які висуваються до країн-претендентів на вступ до Європейського союзу. Залишилося завершити перетворення, спрямовані на реструктуризацію народного господарства та піднесення соціально-економічного рівня розвитку. Крім того, як уже було сказано, Болгарія має також чималу практику гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС. Тому досить реальною може бути декларована Брюсселем осяжна перспектива повноправного болгарського членства в ЄС — орієнтовно в 2007 році.

У даному контексті необхідно виділити кілька найголовніших чинників, які забезпечили позитивні суспільні зрушення, Це, по-перше, встановлення значно вищого, ніж у 1990 роки, рівня внутрішньополітичної стабільності, чому сприяла консолідація основних партійно-політичних сил і блоків, кристалізація їх програм та ідейно-політичної спрямованості. По-друге, орієнтація державно-політичного керівництва і партійно-політичних суб'єктів на рішуче здійснення системних політичних та економічних реформ. По-третє, досягнення консенсусу між провідними політичними силами, вищими органами державної влади стосовно незмінності зовнішньополітичної орієнтації країни та її генеральної мети — вступу до ЄС і НАТО.

Саме зазначені фактори і зумовили стабільну роботу болгарського парламенту і конструктивну співпрацю в ньому представництв правлячого блоку та опозиції у перші роки нового століття.

Ясно, що ліва опозиція, рейтинг якої нині досить високий, традиційно критикує в Народних Зборах політику уряду за програмну та стратегічну непослідовність, недостатнє врахування владою можливих негативних наслідків здійснення радикальних ринкових кроків, вимагаючи посилення соціальної спрямованості економічних реформ. Болгарські соціалісти спільно з профспілками періодично беруть участь в організації масових акцій протесту проти соціальної політики уряду. Але ці виступи не мають такого конфліктного характеру, як у минулому десятиріччі. І, що цікаво, тиск зліва та реальна оцінка стану речей примушують і правоцентристський уряд всебічно та зважено підходити до розв'язання нагальних, найгостріших питань соціально-економічного життя країни. У 2003 р., наприклад, владою було висунуто завдання істотного піднесення реального рівня життя громадян Болгарії через збільшення зарплат і пенсій, соціальних виплат та загального зростання доходів, боротьби з безробіттям, зокрема, шляхом щорічного створення майже 100 тис. нових робочих місць тощо. Такий підхід співвідноситься і з розв'язанням стратегічної проблеми, яка нині найбільше гальмує вступ країни до ЄС — подолання істотного відставання Болгарії за соціально-економічними характеристиками від країн—членів ЄС та поступового наближення її за рівнем життя, соціального забезпечення і оплати праці до середньоєвропейських показників.

Сучасний болгарський досвід засвідчує, що навіть країна, яка тривалий час перебувала у стані суспільно-політичної кризи — майже всі 90-ті роки, коли не багатьом складам Кабінету міністрів вдавалося працювати більш ніж рік (за цей час змінилося 8 урядів) і яка вважалася Європою за приклад внутрішньополітичної нестабільності, цілком здатна за досить короткий період шляхом консолідації суспільства, зростання рівня політичної культури забезпечити стабільність політичного життя і кардинально змінити свій міжнародний імідж.

Такий досвід заслуговує на те, щоб уважно його вивчити і взяти з нього все повчальне і корисне. Вбачаю в цьому ключовий напрям співпраці з болгарськими колегами.

Зі свого боку ми могли б поділитися і низкою власних напрацювань, до яких варто віднести, скажімо, послідовну роботу Верховної Ради України над формуванням законодавчо-нормативної основи державної етнонаціональної політики. Це, крім усього іншого, прямо й безпосередньо стосується болгар, які мають на українській території одну з найбільших закордонних громад. За підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 р., вона перевищує 200 тис. осіб, або 0,4% від загальної кількості населення. У тому числі понад 150 тис. проживають в Одеській області.

Наше законодавство забезпечує сприятливі умови для збереження етнічної ідентичності та культурно-національного розвитку цієї меншини — як і всіх інших. Досить сказати, що болгарську мову як предмет введено у загальноосвітніх навчально-виховних закладах у місцях компактного проживання представників цієї національності в Україні. У 1993 р. в м. Болграді, на Одещині, відкрито болгаро-українську гімназію. Вчителів болгарської мови і літератури готують Одеський і Львівський національні та Київський славістичний університети, Ізмаїльський і Бердянський педагогічні інститути, а вчителів початкових класів — Білгород-Дністровське педагогічне училище. В Одесі виходить болгарський тижневик «Роден край», у Криму й Одесі ведуться радіо- і телепередачі болгарською мовою. З 1993 р. діє Асоціація болгарських національно-культурних товариств і організацій, яка об'єднує сім міських осередків,

активно працює Товариство болгарської культури «Родолюбіє».

Ми вітаємо і підтримуємо зусилля Болгарії, як материнської держави, що надає етноспільноті в Україні постійну і масштабну допомогу в розбудові національної освіти, культури, у збереженні та примноженні традицій свого народу. Завдяки прямому сприянню її державних структур 24 травня 1999 р., у День слов'янської писемності та культури, в Одесі було відкрито Центр болгарської культури, відбулося святкування 250-річчя поселення болгар в Україні.

Річ не лише в тому, що болгарська національна меншина за своєю чисельністю посідає п'яте місце у списку іноетнічних спільнот на нашій землі. Вона водночас є і найбільшим слов'янським елементом серед представників народів Центральної та Південно-Східної Європи в етнонаціональній структурі жителів України. А загалом, у широкому розумінні, ідея слов'янської солідарності — це міцний історичний фундамент сучасних українсько-болгарських зв'язків. На тлі негативних виявів процесу глобалізації — таких як уніфікація і вестернізація культур народів постсоціалістичних країн, у стосунках між Україною та Болгарією живуть і живлять нашу єдність та самобутність традиції культурно-історичної спільності слов'янства.

Водночас слов'янська ідея може набути нового звучання, якщо її розглядати крізь призму місця та історичної ролі слов'янства як одвічної і невід'ємної складової частини європейської цивілізації. Це допоможе перебороти потенційно небезпечні культурно-цивілізаційні межі та розломи між європейськими народами і запобігти штучному поділу слов'янства на «більш» і «менш» європейське. Тобто його розмежуванню на такі переважно слов'янські за складом населення держави, які невдовзі стануть членами ЄС, та на інші, які ще довго залишаться поза євроатлантичними структурами і розширеною 25-країнною Європою.

Завдяки збереженню культурно-історичної єдності слов'янства вдасться запобігти тенденціям і практичним виявам етнонарцисизму, коли окремі представники слов'янських народів в ейфорії від інтегрування в Європу спробують дещо зверхньо ставитися до менш успішних з погляду такої перспективи етнічно споріднених спільнот і держав. Хіба поляки або болгари в Україні після вступу держав їх материнської нації до ЄС стануть спільнотами іншого ґатунку? А українці не залишаться європейцями, якщо їхня держава певний час ще не буде членом Євросоюзу? З огляду на перспективи зростання ролі розширеного ЄС в глобальному вимірі та посилення співпраці інтегрованої спільноти з безпосередніми сусідами, до яких належать Україна і Болгарія, не може бути ні штучних бар'єрів, ні нових розмежувальних ліній на європейському континенті.

Чимало молодих незалежних слов'янських держав з 1990-х років розбудовувалися на поєднанні національного і громадянського принципів. Серед них — і суверенна Україна. І не завжди співвідношення між громадянським і національним у процесі новітнього державотворення зберігалося на оптимальному, збалансованому рівні. Зрозуміло, на цьому шляху періодично виникали і гострі національно-емансипаційні ситуації. Але в новітній історії України, як і Болгарії, вдалося і вдається уникати загрози етноконфліктів, не кажучи вже про гостре, аж до збройного, міжетнічне протистояння, яке мало місце і на пострадянських, і ще більше — на балканських теренах.

У сучасних українського і болгарського суспільств достатній рівень міжнаціональної злагоди та взаєморозуміння. Цей ресурс етнічної міцності можна і треба конструктивно використати для прискорення процесу формування цілісної поліетнічної політичної нації та цивілізованого мультикультурного суспільства.

Слід особливо виділити ще один позитивний аспект новітньої історії України і Болгарії. Всупереч песимістичним прогнозам теорії конфлікту цивілізацій, в обох країнах — чи не єдиних серед держав Центрально- та Південно-Східної Європи — забезпечено з початку 1990-х років мирне, толерантне співіснування представників християнської і мусульманської культур та релігій. При цьому новим українській і болгарській демократіям довелося мати справу зі складним комплексом історичних кривд, заподіяних мусульманському населенню у попередні часи, і вирішувати пов'язані з ним проблеми. В Україні це наслідки масової депортації народів, зокрема кримських татар, у Болгарії — спроби здійснення політики штучного «ослов'янення» громадян турецької національності. Новітній український і болгарський досвід співжиття переважно християнських державотворчих націй з досить численними масивами мусульманських національних меншин мав би стати предметом уваги та інтересу для інших країн Європи і її міжнародних інституцій.

Забезпечення міжнаціональної злагоди дало можливість Україні і Болгарії на зламі другого і третього тисячоліть перейти до державного будівництва переважно на громадянському принципі. Вони вже мають власні здобутки у формуванні і законодавчому забезпеченні функціонування інститутів демократії, прав і свобод громадян, оновлення політичної системи, багатопартійності і парламентаризму.

У контексті сучасної політичної реформи, навколо якої ще триває протистояння різних сил у Верховній Раді України, для нас теж мають практичне значення деякі позитиви парламентсько-президентської республіки в Болгарії. Адже відразу після падіння у 1989 р. попереднього режиму Болгарія почала повертатися до класичних моделей виборчої системи, до того ж, на відміну від багатьох постсоціалістичних країн, там не створювали нову виборчу систему, а, по суті, відтворили не зовсім забуті, але з різних причин відкинуті політичну традицію і практику. За умов бурхливих політичних процесів, під впливом рішень Національного круглого столу 1990 р. було ухвалено закон про вибори до Великих Народних Зборів, який передбачав введення змішаної системи. Він давав партіям можливість скористатися плюсами й мінусами і мажоритарної, і пропорційної виборчих систем. З урахуванням політичної традиції після прийняття Конституції 1991 року було ухвалено новий закон (1996 р.), який передбачав можливості проведення національного і місцевого референдумів і спирався на перший закон про референдум, прийнятий у Болгарії ще на початку XX століття.

Свідченням і наслідком пошуку адекватної виборчої процедури перехідного періоду стало проведення 1 червня 1996 р. болгарських «праймериз» (попередніх виборів у рамках однієї демократичної сили — Союзу демократичних сил) щодо висунення спільного кандидата демократичних сил на президентські вибори. Це була перша в Європі спроба впровадити адаптований до національних умов варіант виборчої системи США. В результаті «праймериз» визначили спільного кандидата від демократичних сил — П. Стоянова, який і переміг на президентських виборах того ж року. А вибори 2001 р. і перемога на них соціаліста Г. Пирванова, а також практика розвитку країни протягом двох останніх років засвідчують раціоналізм болгарської політики, до якого теж варто придивитися українській політичній еліті.

Разом з тим, однієї лише політичної волі та копіткої праці над формуванням цілісної багаторівневої системи двостороннього українсько-болгарського співробітництва на сучасному етапі недостатньо. Об'єктивні процеси глобалізації, європейської та регіональної інтеграції потребують принципово нових підходів до функціонування системи міждержавної взаємодії України і Болгарії. Нині міжнародна ситуація змінюється так динамічно, що за допомогою механізмів двостороннього і багатостороннього співробітництва, які були більш-менш ефективними в минулому, не завжди вдається гнучко й оперативно реагувати на стрімкий перебіг подій. Не кажучи вже про вчасну та адекватну реакцію на системні зрушення, що постійно відбуваються у світових, континентальних, субконтинентальних, регіональних та інших вимірах.

Тому зовнішньополітичне співробітництво України і Болгарії за нових геополітичних умов варто націлювати на перманентну координацію та здійснення спільних кроків на міжнародній арені. Можемо стверджувати, що нині жодна з невеликих і середніх держав не спроможна самостійно, без підтримки партнерів повністю забезпечити реалізацію своїх національно-державних інтересів у зовнішньополітичній сфері. Навіть великі країни і єдина світова наддержава сучасності — США вирішують глобальні і регіональні проблеми лише у тісній співпраці з союзниками. Україна і Болгарія, які декларували стратегічне партнерство, також цілком здатні узгоджено діяти в цьому напрямі. Інтеграція зусиль і можливостей дає не просто арифметичну суму поєднання потенціалів, а синергетичний ефект їх якісного зростання та результативності спільної політики.

А в разі сповільненого реагування на зміни в світовій та регіональній політиці є цілком реальним ризик перетворитися на переважно пасивні об'єкти міжнародних відносин. Тоді не може бути і мови про виняткову суверенність та самостійність зовнішньої політики таких держав. Вони змушені будуть діяти в «коридорах» і рамках координат, визначених іншими, більш великоваговими суб'єктами міжнародних відносин та їхніми угрупованнями.

Щоб уникнути такого розвитку подій, запобігти йому, необхідно змінити саму філософію підходу до вироблення основних напрямів та механізмів зовнішньополітичної діяльності нових демократій. Логічною видається концентрація їхніх зусиль на головній меті — активному формуванні, в тому числі спільними заходами, сприятливого зовнішнього середовища для поглиблення системних суспільних перетворень та прискорення їх інтегрування в євроатлантичні структури. Тобто зовнішня політика повинна мати прагматичний, випереджувальний і стратегічно-цільовий характер. Тільки так удасться не допустити сповзання наших держав до пасивної позиції об'єкта сучасних міжнародних відносин і, навпаки, піднести їхню роль як активних і дієвих суб'єктів цього процесу.

Хочеться наголосити ще раз: суверенна зовнішньополітична діяльність постсоціалістичних держав полягає не лише в дипломатичному мистецтві та ступені їхньої участі у глобальних і регіональних іграх більш потужних акторів світової політики. Не менш важливим є свідоме і цілеспрямоване формування сприятливого характеру хоча б найближчого зовнішнього оточення — у тому числі і насамперед задля прискорення внутрішніх системних перетворень на перехідному етапі.

Сказане зовсім не означає звернення до національно-державного ізоляціонізму. Залишатися поза бурхливими якісними змінами на світовій арені не вдається і не вдасться жодному народу чи країні. Тому молодим державам треба для свого міжнародного утвердження брати безпосередню участь у формуванні нового світопорядку, а не задовольнятися статусом пасивного спостерігача.

Невдовзі Болгарія стане повноправним членом НАТО. Україна також декларує прагнення вступити до трансатлантичних структур. З одного боку, членство у Північноатлантичному альянсі є гарантією національно-державної незалежності і зовнішньої безпеки країни. А з другого — це додаткова відповідальність за долю Європи і світу. Україна і Болгарія добре розуміють, що краще бути причетним до підготовки, прийняття і реалізації рішень такої могутньої оборонної структури, як НАТО, у статусі повноправного члена, ніж залишатися поза цим процесом. Обидві країни уже взяли на себе певний тягар зобов'язань з підтримки безпеки і стабільності не лише на європейському континенті, а й в інших регіонах планети.

Уроком необхідності поєднання зусиль і колективної миротворчості для України і Болгарії стали балканські події 1990-х років. Конфлікт на Балканах унаслідок кривавого розвалу югославської федерації ніс майже пряму небезпеку для молодої болгарської демократії. Водночас ті війни відбувалися на територіях, географічно близьких і до України. Тривала дестабілізація на південному сході Європи дається взнаки й сьогодні. І Україні, і Болгарії вона завдала серйозної економічної шкоди та прямих фінансових збитків. На деякий час було втрачено можливість динамічного розвитку торговельного співробітництва, перервалися шляхи руху товаропотоків, завмерло судноплавство на Дунаї, практично припинила свою діяльність Дунайська комісія, створена ще у 1948 році.

Україна лише тепер починає закріплювати свої політичні та економічні позиції на Балканах. І позитивом є те, що у здійсненні своєї власної лінії політики в цьому регіоні вона може спиратися на підтримку дружньої Болгарії.

Іншим, не менш важливим, плюсом сучасних українсько-болгарських відносин є високий рівень взаєморозуміння і толерантності до позиції партнерської сторони. Безперечно, з об'єктивних причин є неможливою цілковита ідентичність конкретних планів та курсу України і Болгарії, наприклад, на тих самих Балканах. Досить нагадати хоча б про специфіку у підходах сторін до македонського питання. Загалом, для Болгарії стосунки з прикордонними балканськими державами — геополітичними сусідами першого порядку надзвичайно важливі. Та для України ці держави більш віддалені.

Хоча і тут маємо багато спільного і характерного. По-перше, Україну і Болгарію географічно єднає з Румунією, Туреччиною, Грузією та Росією Чорне море. Всі вони — приморські сусіди. По-друге, останнім часом істотно зростає геополітичне та геостратегічне значення чорноморського регіону. Він стає перехрестям євразійських енергетичних, торговельних та інших шляхів, своєрідним мостом господарського співробітництва між Європою і Азією. Це диктує необхідність тісної і скоординованої праці всіх чорноморських держав над реалізацією стратегічно важливих проектів — наприклад, транзиту каспійської нафти та природного газу до країн ЄС. Розвиткові торговельного, інвестиційного та іншого співробітництва на багатосторонньому рівні повинна сприяти діяльність Організації чорноморського економічного співробітництва та Чорноморського банку з торгівлі і розвитку з можливим перетворенням цього стратегічно важливого і для України, і для Болгарії регіону на зону вільної торгівлі.

Зрозуміло, у кожної з причорноморських держав, включаючи Україну і Болгарію, свої власні стратегічні інтереси в реалізації великомасштабних трансконтинентальних проектів. Це стосується й маршрутів проходження головних шляхів транзиту енергоносіїв. Багато країн вкрай зацікавлені, щоб нові нафто- та газопроводи пролягали через їхні території, що дало б змогу і диверсифікувати джерела енергопостачання, і отримати серйозні додаткові транзитні платежі. Відверто кажучи, йде справжня боротьба за ці маршрути.

Особливого напруження набуває міждержавне суперництво за транспортування значної частини так званої великої каспійської нафти, яку направлятимуть з Баку через Закавказзя до грузинських нафтотерміналів на Чорному морі. Морським шляхом — танкерами — вона потім може надходити до українських, румунських, болгарських та інших портів. Далі, переважно трубопроводами, нафта постачатиметься європейським споживачам, насамперед на внутрішній ринок ЄС.

Україна реально відкриває можливість подальшого транзиту каспійської нафти до Європи, збудувавши нафтопровід Одеса—Броди. За допомогою Польщі цей маршрут буде продовжено до польського нафтопереробного комбінату в Плоцьку або й до балтійського порту Гданськ. Після спільного представлення українсько-польського проекту в Брюсселі керівні європейські інституції виявляють значний інтерес до транспортування нафти цим маршрутом і в інші держави—члени ЄС.

Болгарія має альтернативні українському нафтопроводу Одеса—Броди варіанти транзиту каспійської нафти — зокрема, через запланований до спорудження за допомогою Росії болгарсько-грецький нафтопровід Бургас — Александропуліс. Свої проекти пропонує і Румунія. Необхідно, однак, замислитися: чи потрібне Україні, Болгарії та іншим претендентам на транзит енергоносіїв до Європи загострення міждержавної конкуренції з цих питань? Адже це неминуче накладає небажаний відбиток на стосунки між країнами. А може, доцільніше було б попередньо спільно зважити й узгодити реальні обсяги можливого транзиту нафти і природного газу на середньо- і довгострокову перспективу та інші, навіть технічні питання?

Здається, розширений Європейський союз дедалі більше нарощуватиме споживання цих енергоносіїв та диверсифікуватиме джерела їх імпорту. Тому навряд чи одній державі — або Україні, або Болгарії — вдасться монополізувати шляхи транзиту, скажімо, тієї само каспійської нафти. Об'єднана економіка країн—членів ЄС, а тим паче після найближчого розширення його складу, імпортуватиме зростаючі обсяги енергоносіїв. Тому кожна причорноморська країна може знайти своє місце в їх транзиті. Ось чому логічніше було б попередньо узгодити плани транзитних держав у цій сфері. Наприклад, через механізми ОЧЕС, що дало б змогу кожній із країн-учасниць уникнути значних затрат при сумнівних результатах і великих фінансових ризиках.

Загалом прийняття конкретних економічних рішень у міжнародній сфері не варто будувати на кон'юнктурних геополітичних амбіціях тієї чи тієї держави. У світових господарських зв'язках різних рівнів корисніше керуватися прагматичним принципом раціональності та економічної доцільності. До речі, хибно було б визначати магістральні шляхи транзиту енергоносіїв з Азії та споруджувати нові нафто- і газотранзитні системи, попередньо не зваживши перспективність родовищ і не знайшовши потенційних споживачів та відповідну нішу збуту цієї стратегічної сировини на внутрішньому ринку ЄС.

Невиправданим і непродуктивним є, на наш погляд, і штучне протиставлення енергетичних інтересів Російської Федерації в чорноморському регіоні з новими каспійськими і середньоазійськими джерелами та маршрутами надходження енергоносіїв звідси до Європи. Україна і Болгарія співпрацюють з РФ в істотному збільшенні поставок російського природного газу на Балкани і в Туреччину. Російський нафтовий концерн «Лукойл» взяв активну участь як стратегічний іноземний інвестор у приватизації болгарської нафтопереробної промисловості і планує інвестувати кошти в будівництво болгарсько-грецького нафтопроводу та стабільного наповнення магістралі нафтою. Все це — аж ніяк не блокування надходження енергоносіїв з Каспію і Середньої Азії до Європи, а вияв зростаючої участі Росії в забезпеченні ЄС нафтою і газом згідно з довгостроковими домовленостями та стратегічними інтересами самих країн—членів ЄС. І з цим вочевидь треба рахуватися і Україні, і Болгарії.

Щодо двостороннього економічного співробітництва між Україною та Болгарією загалом, то його розвиток у минулі роки визначався насамперед особливостями складних та суперечливих трансформаційних процесів, які відбувалися в обох країнах. Але навіть за цих умов переконливим свідченням обопільної зацікавленості у збереженні традиційних двосторонніх зв'язків стало досить швидке наповнення правової бази українсько-болгарських відносин, зокрема в економічній сфері.

Загалом договірно-правова база торговельно-економічних зв'язків між Україною та Болгарією була сформована головним чином упродовж 90-х років XX століття. Так, Угоду про торговельно-економічне співробітництво було укладено 9 жовтня 1992 р. в Софії, а в грудні 1994 р. у Києві — Угоду про сприяння і взаємний захист інвестицій та Декларацію про принципи і основні напрями торговельного співробітництва, а також Угоду про автомобільне перевезення вантажів і пасажирів та інші документи.

Проте істотний спад виробництва в обох країнах внаслідок непослідовності ринкових реформ негативно вплинув на обсяги взаємної торгівлі. Старі кооператиційні контакти між різними підприємствами обох країн, що досить інтенсивно розвивалися у 70—80-ті роки XX ст. в рамках Ради Економічної Взаємодопомоги, розірвалися, а нові формувалися надто повільно. У спробі виправити ці негативні тенденції міжурядова комісія з питань торговельно-економічного співробітництва намагалася запропонувати нові форми співпраці. Привертались увага до галузей морського торговельного судноплавства та фармакологічної промисловості. Перспективним напрямом стала взаємодія в енергетиці та металургії, сільському господарстві, будівництві.

Водночас економічна система Болгарії, в міру просування ринкових перетворень, особливо після 1999 р., дедалі активніше поверталась у бік Заходу. Провідною галуззю болгарської економіки став туризм, який отримав істотні іноземні інвестиції. Проте після запровадження візового режиму дещо скоротився потік українських туристів до болгарських курортів. З другого боку, лишається невикористаним потенціал створення спільних українсько-болгарських підприємств у рекреаційній сфері.

Проте слід зазначити, що на засіданнях українсько-болгарської міжурядової комісії з торговельно-економічного співробітництва в 2002—2003 рр. було підписано низку угод, зокрема, щодо постачання українського енергетичного вугілля до Болгарії для виробництва електроенергії та її експорту до третіх країн і деякі інші. Це частково збільшило обсяг двосторонньої торгівлі, але її потенціал все ще лишається недостатньо використаним. На жаль, досі в Києві і Софії бракує стратегічного бачення перспектив взаємного доповнення економічних систем України та Болгарії. Тому і рівень торгівлі Болгарії з Україною істотно поступається її торгівлі з ЄС, Росією, США, сусідніми балканськими країнами.

Звичайно, у такого стану речей є й об'єктивні причини. Після 2000 р. Болгарія активізувала процес підготовки до вступу в Європейський союз. Відповідно були зорієнтовані і її зовнішньоекономічні зв'язки. Водночас підприємці цієї країни висловлюють певне зацікавлення в збереженні своєї присутності на перспективному українському ринку. Аналогічний інтерес демонструє й український бізнес. Проте досі контакти між Українським союзом промисловців та підприємців і болгарськими бізнесовими структурами не набули системного характеру. Лише влітку минулого року було підписано українсько-болгарський протокол про взаємний доступ до ринків товарів і послуг у форматі переговорного процесу, який має забезпечити вступ України до Світової організації торгівлі.

Загалом вступ Болгарії до ЄС може відкрити нові перспективи і перед українсько-болгарським торговельно-економічним співробітництвом, особливо якщо до того часу буде досягнуто прогресу у створенні зони вільної торгівлі між Україною та Європейським союзом.

Отже, в сучасному динамічному світі, за умов формування новітньої системи міжнародних відносин перед нашими країнами постає багато схожих завдань та спільних проблем, розв'язання яких можливе лише через координацію дій, поглиблення співробітництва і взаємну підтримку. Адже в об'єднаній Європі, входження до якої визначено основним зовнішньополітичним пріоритетом і України, і Болгарії, їхні двосторонні відносини повинні вийти на якісно новий рівень.

(Закінчення. Початок у номері від 23 січня ц. р.)

Є трійнята — буде й хата

ПОПОВНЕННЯ

По-особливому відзначали різдвяні свята херсонці Наталя та Михайло Гузі. Молода дружина подарувала чоловікові трійко дівчаток. Малята з'явилися на світ без допомоги хірургів, хоча кожна дитина важила не менше двох кілограмів. Батьки вже обрали новонародженим імена, **інформує наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА**. Їх наречуть Олександрою, Валерією та Наталею. Щасливе сімейство виховуватиме дітей у новому помешканні — міський голова Херсона Володимир Сальдо вручив молодим батькам ключі від квартири.

Майже водночас трійню, щоправда, хлопчиків, народила мешканка Рівного Ніна Семенович. Жінка щаслива, бо чекала дітей більш як десять років, **передає наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.** Міський голова Рівного Віктор Чайка радіє за сім'ю Семеновичів. Нині він вивчає їхні побутові та житлові умови, але вже запевнив, що всіляко допомагатиме подружжю та малюкам.

На знімку: херсонська трійня на руках у міського голови Володимира Сальдо.

Скандальні «Хаммери» конфіскували. Запитання: кому вони дістануться тепер?

СПРАВА НА МІЛЬЙОН

Позавчора Глибоцький районний суд Чернівецької області виніс вирок стосовно громадянина Румунії С. Гіду, якого засуджено до п'яти років позбавлення волі з конфіскацією у доход держави предметів контрабанди і належного йому майна. Предметами контрабанди мешканця румунського села були не більше не менше, як два новенькі, лискучі джипи «Хаммер», котрі, за найнижчими оцінками, коштують мільйон гривень.

Де ж румунський селянин, якому тепер доведеться на п'ять років затриматися в Україні, розжився на розкішні джипи, що були вилучені митниками та СБУ і від 5 березня утримувалися на штрафмайданчику?

Ось як роз'яснив ситуацію прокурор Чернівецької області з питань нагляду за дотриманням законів СБУ, державною митною службою та прикордонниками Володимир Гудзь: «Громадянин Румунії С. Гіду минулого року познайомився з українцем Геннадієм П., який, перебуваючи у Румунії, заявив йому про свій намір ввезти в Україну два цивільних автомобілі «Хаммер» випуску 2002 року і запропонував посприяти йому в цьому за винагороду. Геннадій П. добре знав про порядок ввезення легковиків на територію України, як знав і те, що громадянин України не може ввезти їх без зобов'язання зворотного вивозу, отож без іноземця обійтися не міг. Сторони вдарили по руках і, переоформивши американські позашляховики на ім'я Гіду, вирушили на двох джипах до українського кордону. Техпаспорти та сертифікати вже було виписано на громадянина Румунії».

Українським митникам здалося дивним, що власником дорогих автомобілів є людина, котра на мільйон аж ніяк не виглядала. Почалися перевірки, до справи долучилися працівники СБУ. Невдовзі було встановлено, що сертифікати на автомобілі було видано не в тих організаціях чи установах, які мають право видавати документи на право переміщення автомобілів через кордон. Таким чином дії С. Гіду підпали під ч. 3 статті 358 Кримінального кодексу України (використання свідомо підроблених документів).

Також С. Гіду інкримінували скоєння злочину, передбаченого ч. 2 статті 201 КК України (контрабанда, вчинена у великих розмірах за попередньою змовою групи осіб). Отож суд конфіскував джипи і на п'ять років відрядив громадянина Румунії в українську колонію.

Проте, так би мовити, за кадром судової справи залишилися і український напарник Гіду, який вочевидь виконував чиєсь замовлення на дорогі автомобілі, а втрапивши в халепу, терміново відбув у невідомому напрямку, і відповідь на запитання: а кому, власне, призначалися рідкісні в Україні позашляховики? Можливо, відповідь на запитання буде отримано, коли в результаті післясудової процедури дорогі машини продаватимуть з аукціону — тоді стане зрозуміло, хто їх купив, коли і за скільки. Те, що на престижні чорні джипи хтось уже накинув оком, ясно як божий день. Конфіскація, як відомо, — один із популярних способів дешево розмитнити авто.

Тож дочекаймося закінчення історії з «Хаммерами», яку слідство до останнього тримало у режимі глибокої секретності.

Сергій СУЛИМА.

КОМУНАЛКА

Будуть вам алеї і дороги. Тільки дайте час

Нещодавно, спускаючися на авто оновленою дорогою з Солом'янки на вулицю Грінченка, не впізнав колишнього розбитого крутосхилу, який не кожен водій наважувався долати, повертаючися з околиці до центру Києва. Новозбудованим спуском любо-дорого було їхати. В салоні не трясло і не підкидало. Подумалося: виходить, можемо!

І справді можемо. Розповідаючи на брифінгу представникам ЗМІ про роботу колективу комунальної корпорації «Київавтодор» у минулому році, генеральний директор Володимир Жуков навів багато цифр і фактів. Зокрема, зауважив він, корпорація, до складу якої входять 22 підприємства, виконала робіт на 225,5 млн. грн. Чимало, оскільки додає вона понад 1,5 тис. км шляхів і 4 тис. км мереж зовнішнього освітлення, 156 мостів і шляхопроводів, 212 підземних пішохідних переходів і навіть понад 700 км зливної каналізації, більш як 50 громадських санітарно-гігієнічних пунктів та інші споруди зовнішнього благоустрою.

У поточному році роботу в цьому напрямі вдосконалюватимуть. Лише на утримання столичних автодоріг бюджетом передбачено понад 68 мільйонів гривень, це на півмільйона більше, ніж торік. А в найближчі 1,5 року, приміром, у місті збудують 34 підземні та наземні пішохідні переходи.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Копійчина із... сміття

— Кажуть, німці вміють робити гроші навіть на смітті. Чи не тому таку делікатну справу, як його вивезення з міста, доручили дочірній німецькій фірмі, що діє на теренах України? — цікавлюсь у міського голови Дубно, що на Рівненщині.

— Звичайно, і тому теж, — каже Віталій Никитюк. —Уже в перші дні своєї роботи фірма встановила сто двадцять різнокольорових пластикових контейнерів біля багатоповерхівок, шкіл, дитсадків, лікарень тощо. З нового року забезпечать ними й приватний сектор.

Про ефективність такого підходу цікавлюся в мешканок однієї з багатоповерхівок.

Мал. Василя ФІЛЬОРКА.

— Раніше сміття та відходи вивозило комунальне господарство, — розповідає жіночка. — Але не всім було це зручно. Ті, хто не встигав до приїзду машини, з настанням сутінків виносили мішки із сміттям на вулицю. Часто їх вміст розносив вітер, торби розривали собаки... Тепер усім зручно, сміття вивозять регулярно.

Міський голова В. Никитюк вважає, що зарано підраховувати «дивіденди» від партнерства з німцями. Та економія очевидна — хоча б на пальному, бо потужний контейнеровоз заміняє кілька вантажівок, раніше задіяних у місті на вивезенні сміття. Але найголовніше — німці створили конкуренцію комунальникам, які колись, приміром, могли дозволити собі невчасно приїхати до клієнтів.

Олександра ЮРКОВА.

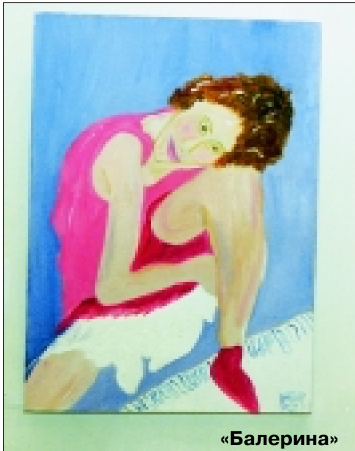
ВИСТАВКИ

Нетиповий американець

Так охарактеризували Майка Вілларда, презентуючи виставку його живопису «Люди і країни: очима однієї людини». Це спільний благодійний проект компанії «Willard Group» і галереї «L-Art», що на Андріївському узвозі.

Майк Віллард — бізнесмен, колишній політичний діяч та журналіст. Очолює рекламне та PR агентство «Willard Group». Дев'ять років його життя пов'язано з Україною, і саме дев'ять років тому він, 48-літній, почав писати картини. Віллард не навчався живопису академічно. Іноді здається, що він нехтує законами жанру, шаржує натуру, навіть іронізує. Але фахівці визнають його роботи професійними. Так, господиня галереї Людмила Березницька визначила його стиль як «імпресіонізм —експресіонізм» і «варіації на теми відомих імпресіоністів XX століття». «Нехай у нього недостатньо школи. Але щирість і почуття в цих роботах важливіші за професіоналізм».

«Балерина»

Експозиція супроводжувалася аукціоном. Вартість картин — від 200 до 500 умовних одиниць. У перший день продали шість полотен. Виручені кошти автор передасть Бородянському будинку престарілих та інвалідів.

Анастасія СИРОТКІНА. (Фото автора).

АНОМАЛІЇ

Світло з моря

Більш як два тижні у морі біля узбережжя на півдні Саудівської Аравії спостерігалася фосфоресціююча пляма площею близько квадратного кілометра

Відтінок світіння змінювався залежно від освітленості від зеленого до жовтогарячого. Спостерігачі відзначали також якісь звуки, що линули від води. При цьому на шкірі людей, які доторкалися до води, рибалок, учених і численних цікавих спостерігалося дуже істотне подразнення. Саудівські власті закликали місцевих жителів не наближатися до феномена, а через якийсь час заявили, що пляма розсіялася під впливом сильних північних вітрів.

Походження аномалії поки що не з'ясовано — вчені вивчають зразки води. Деякі місцеві фахівці припускають, що пляма — результат скидання відходів із суден, яких тут проходить чимало. Другі вважають, що фізичні ефекти викликані скупченням водоростей або мікроорганізмів. Треті впевнені, що насправді все не так просто і прозаїчно й на підтвердження своєї версії наводять численні факти загадкових явищ, які бувають регулярно в різних куточках Світового океану...

Феєричні видовища в екваторіальних водах, що вражали мореплавців минулого, особливої загадки не становлять. У даному разі світло випромінюють мільярди мікроорганізмів, які володіють здатністю біолюмінесценції. Але іноді зустрічаються явища дійсно загадкові — як, наприклад, фігурне світіння океану. Це гігантські колеса або спиці, що обертаються з великою швидкістю, смуги, які світяться, перетинаючи океан від обрію до обрію, або величезні флюоресціюючі плями, котрі піднімаються з глибин.

Одне з ранніх задокументованих повідомлень надійшло від капітана англійського військового корабля «Велчер», який доповів до адміралтейства, що 13 квітня 1879 р. спостерігав у Перській затоці два величезних підводних «колеса», по 16 світлових спиць-променів у кожному. «Колеса» оберталися в протилежні боки, причому з великою швидкістю.

Аналогічні явища спостерігалися в 1880 р. з кораблів «Шахінхін» біля Малабарського узбережжя і «Патна» в Перській затоці. В обох випадках спостерігачі визначили довжину променів у 600 м. У 1967 р. з корабля «Гленфоллох» у Сіамській затоці побачили обертання «коліс», що складалися з променів довжиною в кілька кілометрів, які мовби відходили від «якогось світлового опуклого об'єкта діаметром 20—30 м на поверхні води».

Схожих випадків у минулому столітті зареєстровано не одну сотню. За свідченнями очевидців, ширина променів у «колесах» коливається від кількох метрів до кількох десятків метрів, що, можливо, пояснюється не їхніми розмірами, а різною віддаленістю кораблів від джерел світіння. Ширина проміжків між променями іноді була більшою, а іноді меншою від самих променів.

Таке саме явище, побачене з пароплава «Бинтанг» у 1909 році, описав І. І. Гітельзон у книзі «Живе світло океану». «Хвилі світла йшли з заходу на схід. Поступово вони набули форми довгих променів, що виходили зі спільного центру на обрії і оберталися за годинниковою стрілкою. Причому промені були не прямі, а вигнуті. Уся ця система рухалася, зменшуючи швидкість обертання, і нарешті зникла».

А от іще випадок ілюмінації, що спостерігався в Охотському морі з пароплава «Охотськ». «Раптово, об 11 годині, під кормою спалахнуло на воді надзвичайно яскраве зеленувато-біле світло, що швидко охоплювало дедалі більшу поверхню води. Ця яскрава поверхня, окреслившись в овал, світилася й рухалася якийсь час поруч із судном, затим, поступово відриваючись від нього, попливла вперед, випереджаючи судно».

Знаменитий дослідник Тур Хейєрдал у книзі про подорож на «Кон-Тікі» згадує: «Одної похмурої ночі стерновий помітив під водою тьмяну заграву, що поступово набула обрисів тварини. Примарна істота весь час змінювала форму. Вона була то круглою, то овальною, то трикутною, потім раптом розділилася на дві частини, вони незалежно одна від одної плавали туди-сюди під плотом. Під кінець уже три величезних світних «тіла» повільно кружляли під нами...»

У пресі висловлювалися різні гіпотези про можливе походження таких коліс, плям та інших таємничих утворень. Деякі дослідники вважали, що це рухаються зграї світних мікроорганізмів.

Однією з найпереконливіших вважається гіпотеза німецького океанолога К. Калле. Він вважає, що фігурні світіння викликаються інтерференцією сейсмічних хвиль, які йдуть з надр океану і змушують світитися дрібні мікроорганізми в поверхневому шарі води.

Ще одна «геологічна» схема пояснює явище циркуляцією придонного мулу, котра виникає в результаті зсувів. Нагадаємо, що масштаби й енергія підводних зсувів можуть бути колосальні. Знаменитий Кримський землетрус став відлунням обвалу в чорноморських глибинах.

Утім, жодна наукова версія не пояснює всіх особливостей численних феноменів. Це може говорити про те, що в різних випадках вони мають різну природу, або...

...Або, стверджують інші дослідники, свідчать про існування паралельної цивілізації, чи навіть кількох. Деякі ентузіасти непізнаного впевнені, що в океанських глибинах ховаються наші, так би мовити, сусіди. З огляду на їхню технологічну перевагу (ми навіть поняття не маємо про те, на яких принципах базуються їхні технології) і на те, що займана ними територія планети в два рази більша, можна говорити, що саме вони є справжніми господарями Землі.

З цим сперечаються прибічники неземного походження феномена, названого, аналогічно з НЛО, непізнаними плаваючими об'єктами. Вони впевнені, що прибульці влаштовують під водою, подалі від людських очей, секретні бази, про призначення яких можна тільки здогадуватися.

Можливо, дослідження зразків, узятих біля узбережжя Саудівської Аравії, зможуть прояснити природу загадкового світіння. З другого боку, будь-який висновок, що пояснює явище з погляду класичної науки, швидше за все, не переконає більшість романтиків. Погодьтеся, навіть розповідати про гіпотетично розлите пальне загадкового НПО набагато приємніше, ніж про тривіальну отруйну гидоту, вилиту з якогось танкера...

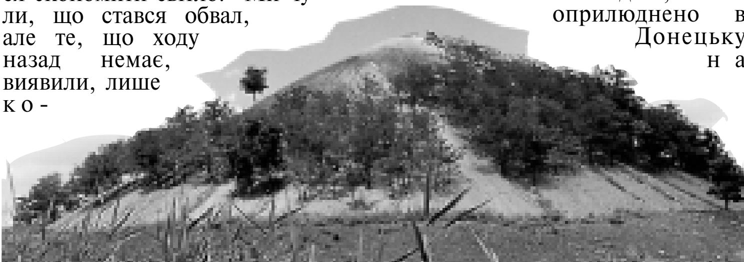
Антон ДМИТРЕНКО.

Повний завал

(Початок на 1-й стор.).

Смертельна статистика

Вибійника Олександра Фролова разом із трьома товаришами підняли на-гора через добу після вимушеного перебування під землею. Гірники шахти «Торецька» державного підприємства «Дзержинськвугілля», які опинилися під завалом наприкінці жовтня минулого року, кажуть, що не звертали увагу на час і намагалися економити світло. «Ми чули, що стався обвал, але те, що ходу назад немає, виявили, лише коли закінчилася зміна і треба було підніматися на-гора. Не панікували, знали, що не кинуть. Чули далеко якийсь шурхіт, отже, боятися не було чого», — пригадує Олександр. Час від часу бранці підземелля давали про себе знати, стукаючи відбійним молотком. І щоб не занепасти духом, розповідали один одному анекдоти...

2003 рік виявився для вугільної галузі менш «травматичним», ніж попередній: за дев'ять місяців у галузі сталося 134 нещасних випадки зі смертельними наслідками. Це на 48 менше, аніж за такий само період 2002 року. Загальний виробничий травматизм становить 7913 випадків — на 1284 менше, аніж попереднього року.

Отже, коефіцієнт частоти смертельного травматизму на мільйон тонн видобутого вугілля становить 2,3 випадку (торік цей показник був 3,1). Попри статистику професія шахтаря залишається однією із найнебезпечніших у країні. Якщо проаналізувати цифри, виходить, що із кожних двох тисяч гірників протягом року один гине, а понад п'ятдесят отримують травми на виробництві. І це реальність.

2003 року в галузі обійшлося без великих аварій із десятками жертв. Проте внаслідок семи аварій із груповими нещасними випадками загинуло 15 осіб. Причому якщо колись найбільшу кількість жертв спричиняли раптові вибухи метану, то минулого року на перше місце виходять обвалення покрівлі. А перелік нещасних випадків, який оприлюднено в Донецьку на одному з останніх засідань із питань техніки безпеки у вугільній промисловості, нагадує зведення із гарячих точок.

ЕКОНОМІКА: ВУГІЛЛЯ

За дев'ять місяців 2003 року у вугільній галузі загинуло внаслідок:

- **обвалення породи і вугілля — 40 осіб,**
- **серцево-судинної недостатності — 21,**
- **травми на рейковому і конвеєрному транспорті — 18,**
- **падіння у ствол — 9,**
- **пожежі — 3,**
- **ураження електрострумом — 6,**
- **під час експлуатації машин і механізмів — 11,**
- **на поверхні — 11,**
- **з інших причин — 15 осіб.**

Мирні жертви людського чинника

— Чимало керівників змирилися із тим, що нічим не виправданими втратами людей у мирний час, — заявив начальник департаменту із надзвичайних ситуацій і охорони праці Мінпаливенерго України Ігор Ященко. — Хочу нагадати, що вони як посадові особи несуть особисту відповідальність за це перед законом, колективом і власною совістю.

За словами начальника департаменту, основними причинами травматизму на підприємствах вугільної галузі залишаються низький рівень кваліфікації і виробничої дисципліни робітників, відсутність належного контролю з боку інженерно-технічних працівників, некваліфіковані дії під час ліквідації аварії. Тобто те, що називається людським чинником. Дається взнаки неукомплектованість шахт фахівцями. Так, про безробіття в галузі не йдеться: вакансій під землею на більшості вугільних підприємств цілком достатньо. Ось тільки не поспішають звільнені гірники влаштовуватися на іншу шахту. І не остання роль у цьому грає безпека, точніше небезпека, праці.

Нестача фінансових ресурсів — на другому місці: шахтарі відчувають брак кріпильних матеріалів, засобів попередження викидів вугілля і газу, скаржаться на незадовільний стан гірничих виробок, невчасний і неякісний їх ремонт, порушення в експлуатації електромеханічного обладнання тощо.

У 2003 році на реалізацію програми «Охорона праці й підвищення техніки безпеки на вугледобувних підприємствах» передбачено виділити із бюджету 80 мільйонів гривень. За три квартали шахти вже отримали 52,5 мільйона гривень. Однак, за словами І. Ященка, аналіз звітів про використання бюджетних коштів виявив випадки нецільового й неефективного їх витрачання.

Заради справедливості варто відзначити, що завдяки бюджетним коштам проблему зі світильниками і самоврятівниками для шахтарів практично вирішено. Водночас відчувається нестача світильників, суміщених із метансигналізаторами. Але найбільшу стурбованість фахівців із безпеки праці викликає оснащеність вогнегасниками і пожежними рукавами: їх дефіцит у «Макіїввугіллі», «Селидіввугіллі», «Добропіллявугіллі», «Орджонікідзевугіллі», «Торезантрациті» та деяких інших об'єднаннях обчислюється три- і навіть чотиризначними цифрами.

Професійний хворий — це діагноз

«Міністерство палива та енергетики попереджає: робота на шахті загрожує вашому здоров'ю». Написів на кшталт цього ви не побачите дорогою до кліті, але статистика свідчить: щороку хворих гірників стає дедалі більше. Якщо в 2000 році було виявлено 1051 випадок професійних захворювань, у 2001-му — 1612, то в 2002-му — вже 3361! А лише за дев'ять місяців 2003 року список поповнився ще 2182 прізвищами. 21 шахтар помер просто на робочому місці внаслідок гострої серцевої недостатності. Це тихі жертви, їм не влаштовують гучного похорону і не створюють державні комісії, як це буває під час великих аварій. Однак той факт, що кількість таких випадків зростає, наводить на сумні висновки: із здоров'ям підземників сьогодні аж ніяк не все гаразд.

Серед професійних хвороб гірників на першому місці стоять захворювання так званої пилової етіології —силікози, антракози тощо. В середньому із кожної тисячі підземних працівників п'ятеро мають такий діагноз. На деяких підприємствах цей показник перевищує середньогалузевий: наприклад, на шахтах державної компанії «Укрвуглереструктуризація» —аж у 12 разів.

Прогнози захворюваності на найближчий час, на жаль, невтішні — враховуючи, що одного гірника забезпечують у середньому 2—3 фільтрами для респіраторів на місяць і на багатьох вугільних підприємствах немає пилоподавлення і змочування пилу. Гірники, яким випадало ознайомитися із досвідом колег за кордоном, кажуть, що в західних країнах боротьба із вугільним пилом коштує недешево, але це економічно вигідніше, ніж витрати гроші на відшкодовування робітникам утраченого здоров'я. У нашій країні, як бачимо, людське життя важить набагато менше. Із 102 тисяч штук респіраторів, які планувалося придбати, підприємства галузі закупили лише половину.

Небезпечна економія на безпеці

Підрахунки свідчать, що економія на людях —омана. За 2002 рік у галузі було вперше виявлено 3627 «професійних хворих», у 2275 із них захворювання пилової етіології. Фонд страхування від нещасних випадків на виробництві виплатив силікозникам одноразову допомогу, загальна сума якої становить 45,5 мільйона гривень. Плюс щомісячні пенсії з інвалідності. Ці суми набагато більші, аніж гроші, яких не вистачає, щоб забезпечити всіх без винятку шахтарів засобами індивідуального захисту органів дихання.

Інший приклад уявної економії: загальна шкода через пожежу, що сталася в травні 2003 року на шахті 1/3 «Новогродівська» державного підприємства «Селидіввугілля», становила 148 тисяч гривень. А одна автоматична установка для гасіння пожежі коштує майже сім тисяч гривень. Саме на таке обладнання, вважають фахівці, потрібно насамперед витрачати бюджетні гроші.

Той факт, що протягом 15 місяців у галузі не сталося жодної великої аварії, в Держнаглядохоронпраці розцінюють як результат запровадження нової системи охорони праці. Але перевірка в державному підприємстві «Селидіввугілля» — саме тут, на шахті «Україна» в липні 2002 року пожежа забрала життя 35 осіб — принесла невтішні висновки. «На жаль, керівники ДП «Селидіввугілля» не зробили належних висновків із аварії, яка сталася, і продовжують спокійно спостерігати за порушеннями правил безпеки, що може спричинити нове лихо», — так прокоментував ситуацію заступник начальника управління із надзвичайних ситуацій та охорони праці у вугільній промисловості Мінпаливенерго К. Бондаренко.

Як встановила комісія, на сумнозвісній шахті «Україна» стан пожежної безпеки, м'яко кажучи, залишає бажати кращого — перелік недоліків займає не один абзац. З початку 2003 року об'єднання отримало від реалізації товарної продукції і за рахунок держпідтримки 122,3 мільйона гривень. При цьому на охорону праці спрямовано лише 0,8 відсотка коштів (за норми у два відсотки). За вісім місяців на охорону праці із держбюджету до «Селидіввугілля» надійшло 655 тисяч гривень, однак за призначенням використано лише 454,2 тисячі гривень, решта — лишки коштів. Важко збагнути, як ці гроші можуть бути зайві, тоді як у цілому в державному підприємстві бракує 500 саморятівників, майже 1,5 тисячі протипилових респіраторів, 5,8 тисячі шахтарських костюмів, майже 9 тисяч пар спецвзуття, понад 1,5 тисячі касок. Та що там респіратори, якщо на шахтах об'єднання з 2001 року не проводяться медогляди, а на «Україні» у медпункті немає навіть перев'язочного матеріалу. За дев'ять місяців на цій шахті на засоби першої медичної допомоги витрачено аж... 580 гривень.

Ліна КУЩ.
Фото УНІАН.

АВТОРИТЕТНА ДУМКА

***Іван Кондратенко**, заступник начальника навчально-оперативного воєнізованого гірничорятувального загону, Донецьк:*

— У чому причина високого травматизму на шахтах, однозначно ніхто не відповість. По-перше, складні гірничо-геологічні умови. По-друге, нині шахтарів фінансово взагалі покинуто напризволяще. Необхідно щодня проводити гірничо-технічні роботи, а на це потрібні колосальні кошти. Їх шахти не мають. Не провітрюють, обладнання зношене, виробка не кріпиться, як належить. Треба, щоб робоче місце відповідало вимогам правил безпеки. А в нас тепер правила безпеки самі по собі, а реальне життя — саме по собі.

З другого боку, люди не звикли серйозно ставитися до своєї роботи. Сьогодні не виконують правила безпеки, завтра, а потім звикають, ці правила стають тягарем. Платять за метри, а як там закріплено — справа десята. І розраховувати, що будуть зміни на краще, не доводиться.

«Гроші, виграні в казино, — гроші, надані в кредит»

ТЕРИТОРІЯ НОЧІ

Такий негласний закон закладів, до одного з яких я прийшла, вмовивши знайомого — запеклого гравця, супроводжувати мене, а заодно бути наочним прикладом (сама в азартних іграх принципово участі не беру. Колись внаслідок програшу в покер довелося плисти знімати рибальські сіті, причому із човна я вивалилася просто в 9-градусну воду).

Спокійна зелень столу під лампою видається дивовижно яскравою. Бездоганні руки круп'є. Виявляється, їм не можна носити ані каблучки, ані годинник. У казино взагалі немає годинників. Ви тут не гість, який повинен іти додому, коли накажуть правила пристойності. Тут чомусь кожен одразу почувається господарем — часу, гри, грошей...

15 безплатних хвилин

— Який же ти господар, — кажу своєму супутникові Олегу, — адже ти марнуєш час, витрачаєш гроші. Заради чого?

— А подивись на оту панночку, — киває той на багату даму за сусіднім столом, — вона витратила на зачіску, мабуть, з десяток тисяч ставок (а ми перебуваємо у валютному казино, де мінімальна ставка в блек-джеку —5, а в покері — 10 доларів), і заради чого? Завтра вранці голову помиє — і де ті грошенята? А я виграти можу, та й час проведу собі на втіху.

Фото Валерія ОРЛОВА.

Поки Олег робить ставку, зважуюся трохи повештатися по залі, на людей подивитися. Ось уже згадана дама байдуже грає в рулетку. Програла. Ще одна ставка. Неабиякий стовпчик фішок. Зачіска — супер. Емоцій —нуль. Поруч чоловік, добряче напідпитку. Грає азартно. Ставка чимала. Трохи далі — розчервоніла дівчина гризе нігті від хвилювання. Двоє молодиків замовляють коньяк «Хеннесі» з фрі-бару.

У кожному казино є набір безплатних напоїв для гравців, так званий фрі-бар. Пий, скільки забажаєш, але певної марки. Олег каже, що можу перевірити: якщо хлопцям дадуть «Хеннесі», значить, солідні клієнти, багато грошей міняють (багато — це 10 тис.—50 тис. доларів!).

До мене звертається надзвичайно ввічливий офіціант, запитує, чого я бажаю, може, я тут уперше, може, мене просвітити стосовно правил гри? До казино не можна прийти просто так — подивитися. Коли заходиш до такого закладу, треба відразу поміняти не менше 100 гривень на фішки. А загалом протягом 15 хвилин вам дозволять подивитися на інтер'єр та ігри, раз-другий запропонують послуги, довідатися, чи не хочете чого-небудь замовити. А якщо ні, то попросять залишити заклад.

Може, кави?

Але мене не попросять, бо я прийшла з гравцем, п'ю дармове шампанське і хочу все знати. Поки Олег входив у раж, працівник казино мені повідав, як грати у блек-джек, кості тощо. Втомлена власною допитливістю, повертаюся до Олега. Повз нас у супроводі ввічливого офіціанта (охоронця?) простують до виходу оті самі молодики...

Мені пояснили, що хлопці забагато випили і заважали своєю поведінкою відвідувачам. А в солідних закладах:

а) не дозволяють грубо поводитися ні з гравцями, ні з круп'є;

б) не дають напиватися (менеджер у такому разі каже щось на кшталт: «Вам уже досить, спиртне вам не подадуть. Може, кави?»).

Поки менеджер не накаже охороні вивести відвідувача, тому тільки робитимуть зауваження. А якщо вже вписся, викличуть таксі і попросять забиратися геть. Деякі казино беруть на себе видатки з доставки клієнтів додому.

Північ. П'ятниця. Клієнтів багато. Переважно чоловіки. Олег показує «особливого» гравця (досить відома особа), він завжди грає дуже великими сумами. Йому і дозволено більше, ніж іншим. Пробачать.

От поруч досі спокійний респектабельний чоловік раптом пустив матюка — програв. Вибачився. Таки правда, тут виміри інші. Програної ним суми мені вистачило б на придбання нехай не нового, але пристойного авто. Тож я щиро поділяла його обурення. Він зрозумів по-своєму. Нехай.

Приїхав ревізор

Чую, як хтось когось обвинувачує в шулерстві. «Прогулююся» в той бік. Уже знайомий працівник казино заспокоює, мовляв, нічого страшного, жодного обману немає, просто той, хто програв, надто темпераментний.

Мені пояснили, що в нормальному закладі махінації практично нереальні. По-перше, у солідних казино є системи відеоспостереження, по-друге, мікрофони в кожному ігровому столі. Негласно навіть ведуть облік по клієнтах. Афери можуть траплятися, наприклад, у покері, але на цей випадок є фейс-контроль.

Бувають аферисти-математики. Вони, щоб «порвати» (на їхньому сленгу) казино, тренуються роками. Становлять загрозу для закладу. Якщо їх розпізнають, по всіх казино передають певний пароль, скажімо: «До Києва приїхав ревізор».

Теоретично махлювати можна в будь-якій грі, все залежить від рівня персоналу. Покарання за це не передбачено, вас просто попросять піти геть. Круп'є допомогти навряд чи зможе, адже за ним спостерігає інспектор, за інспектором — піт-бос, плюс камери і мікрофони. Судіть самі.

— Щодо блек-джека, то існує математичний рахунок, —каже Олег, — є розумники, котрі запам'ятовують певну кількість карт, вони зрештою й виграють.

Що довше грають, то більше програють

Бачу великого, і в прямому, і в переносному розумінні, нашого актора. Гранично серйозний. Нічого не п'є. Олег каже, якщо гравець нічого спиртного не замовляє, значить, рішуче налаштований. Я заперечую, може, цей актор узагалі не п'є.

— Еге ж, не п'є, його нещодавно додому звідси «бандероллю» доправляли. То він хоч грає при цьому. Адже чимало таких, хто поміняє трохи грошенят і може сидіти цілу ніч, випиваючи за рахунок закладу.

Чоловік напідпитку поруч з апатичною дамою раптом страшенно занервував. На круп'є кричить. Виявляється, гравці дуже не люблять, коли круп'є поправляє ставку — прикмета погана. Ще одна, найпоширеніша — не позичати нікому грошей під час гри.

...Треба рушати додому. Час тут і справді зупиняється. Мені теж передалася атмосфера азарту, що панує в казино. Залишаю всіх цих людей, господарів у своєму похмуро-розкішному маленькому світі, де руки круп'є вирішують усе, де зелень столу не заспокоює, а засліплює, де нікому не потрібні хвилини відлічує тільки ніч за вікном.

Марічка КОРМУШКІНА.

Слово від...

Є дві категорії клієнтів

— Своїм підмахувати реально тільки в казино, де немає камер, — **каже Олексій, круп'є з 12-річним стажем**. — Крім того, якщо прийшов знайомий, я маю повідомити про це. Потрібний дозвіл менеджера.

Як гравець теоретично можу шахраювати, щоб виграти. Але практично... Мене можуть помітити, зафіксувати на фото, яке запускають у мережу казино (чинна в Україні і Росії), з'ясують, де працював, і занесуть до «чорного списку». Щоправда, казино має бути певного рівня, щоб увійти до цієї мережі. У Києві таких близько 20.

— Клієнти на круп'є не ображаються за програш?

— Всяке буває. Нещодавно я одного відомого діяча «розкрутив» на велику суму. Так він сказав, що коли зустріне, вб'є. Але це не всерйоз. Переважно зла не мають, усвідомлюють, що грають із казино, а не з круп'є. Взагалі, існує дві категорії клієнтів — одні приходять виграти, другі — провести час. Ці другі дають чайові і якщо програють.

З компетентих джерел

З 1 січня 2004 року обов'язковому фінансовому моніторингу підлягає виплата особі виграшу (призу) в казино або в іншому гральному закладі, якщо сума, на яку здійснюється відповідна фінансова операція, дорівнює чи перевищує 80 тис. гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 80 тис. гривень.

Особливі правила оподаткування доходу у вигляді виграшу в азартні ігри в гральних закладах полягають у тому, що оподаткуванню підлягає не весь виграш, а лише різниця між сумою виграшу та документально підтвердженими витратами, понесеними у зв'язку з отриманням цього доходу. Вказана різниця оподатковуватиметься у складі загального оподатковуваного річного доходу.

А для цього платник податку—гравець має самостійно задекларувати у своїй річній декларації таку різницю.

Якщо хлопцям дадуть «Хеннесі», значить, солідні клієнти, багато грошей міняють (багато — це 10 тис.—50 тис. доларів!)

Столичний бюджет не схуд

Президент України Леонід Кучма обговорив із главою Київської міської державної адміністрації, столичним міським головою Олександром Омельченком соціально-економічну ситуацію в Києві. **Як повідомляє прес-служба глави держави,** Л. Кучма поцікавився, як змінилося економічне становище у Києві в січні у зв'язку з тим, що бюджет 2004 року сформовано з урахуванням нового податку на доходи громадян. За словами О. Омельченка, порівняно з січнем минулого року ситуація складається загалом нормально. Він висловив упевненість, що за січень Київ цілком розрахується з державним, міським і районними бюджетами. Міський голова столиці також розповів главі держави про хід реалізації пенсійної реформи у Києві. Під час бесіди обговорювалися питання оптимізації роботи управлінських структур Київської міської держадміністрації у відповідності з вимогами штатного розкладу, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Потрібен діалог

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин не виключає обговорення ситуації, що склалася довкола політичної реформи, у форматі зборів народних депутатів. Про це він заявив під час учорашньої зустрічі з послом США в нашій державі Джоном Хербстом. Як повідомив прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, Володимир Литвин вважає можливим і необхідним провести дискусію щодо ситуації та комплексу пропозицій з її врегулювання у сесійній залі парламенту. Він наголосив на важливості діалогу, а не силового підходу. «Ми повинні знайти рішення, інакше це буде трагедією для парламентаризму в Україні», — підкреслив Голова Верховної Ради. Посол США після зустрічі заявив журналістам: «Ми вважаємо, що дуже важливим є проведення реформи з дотриманням конституційних норм».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У КОМІТЕТАХ ВР

Хочуть перевірити діяльність Медведчука

У Верховній Раді зареєстровано проект постанови про створення тимчасової слідчої парламентської комісії з «перевірки відповідності законодавству діяльності громадянина України Віктора Медведчука від імені іноземних компаній і створених за їх участю закордонних структур». Документ, автором якого є «нашоукраїнці» Василь Червоній і Володимир Яворівський, а також Степан Хмара (фракція БЮТ), уже розглянув Комітет ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Про це «ГУ» повідомили у профільному комітеті.

Він прийняв рішення рекомендувати парламенту розглянути постанову в першому читанні і прийняти її за основу. У проекті також доручається профільному комітету доопрацювати цей документ з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради в другому читанні.

Не ставити крапку на незалежності суддів

Фракція «Наша Україна» виступає проти внесення змін до Конституції України стосовно запровадження норми про обрання суддів на десять років, **повідомляє прес-служба «Нашої України».**

«Якщо будуть прийняті ініційовані владою зміни до статті 126 Конституції України, можна буде на довгі роки поставити крапку на боротьбі за незалежність суддів, за справедливе судочинство».

Запровадження такої норми «послужить причиною політизації суддівського корпусу, підпорядкуванню суддів не закону, а вимогам впливових осіб і депутатів Верховної Ради, судова гілка влади стане маріонеткою в руках вельмож», — йдеться в заяві фракції.

САМОВРЯДУВАННЯ

Без дотацій не обійтися

На нинішній рік задекларованих у міському кошторисі грошей не вистачить навіть на зарплату бюджетників. Минулорічну заборгованість із зарплати працівникам медичних та освітніх закладів вдалося повністю ліквідувати лише завдяки дотації з держбюджету.

Отже, Кіровограду, який і без того вважається одним із найбільш дотаційних міст України, і далі без ін'єкцій та дотаційної голки не обійтися.

Для того, щоб Кіровоград нинішнього року міг повністю забезпечити себе фінансово, бюджет міста, за словами начальника фінансового управління міськвиконкому Любові Бочкової, необхідно збільшити щонайменше удвічі.

Олег БОНДАР.

Мороз — за «круглий стіл» на нейтральній території

Лідер соціалістів, народний депутат Олександр Мороз погодився обговорити політичну реформу з Президентом України Леонідом Кучмою під час «круглого столу», якщо він відбудеться «на нейтральній території». Про це парламентарій заявив в інтерв'ю радіо «Свобода», **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».**

Олександр Мороз зазначив, що такою територією для переговорів не може бути адміністрація Президента, а швидше Інститут політології або парламент, куди прийдуть усі політичні сили й оприлюднять свою позицію стосовно змін до Конституції України.

Найкращі зразки — в Берліні

На міжнародну виставку-ярмарок «Зелений тиждень», що проходить цими днями у столиці Німеччини, одеські підприємства представили понад 400 найменувань різноманітної продукції. Найкращі зразки своїх виробів, відзначені вітчизняними та міжнародними нагородами, відправили на оглядини кондитерське ВАТ «Одеса», м'ясопереробна фірма «Південь», низка підприємств, що виробляють вино, горілку, коньяк. Одесити сподіваються на укладення контрактів із зарубіжними фірмами на постачання своєї продукції.

Георгій ВОРОТНЮК.

БУДІВНИЦТВО

Житло — це добре. А якісне житло — ще краще

Новинка АК «Київміськбуд» — 22-поверховий будинок на Троєщині, який ось-ось здадуть в експлуатацію. Президент холдингової компанії «Київміськбуд» Володимир Поляченко звітував про рік минулий, демонструючи новобудову на екрані проектора.

У холдинга конкурентів майже немає. Вартість квадратного метра житла у центрі столиці дає змогу працювати з рентабельністю до 400 відсотків, а у будівельників Поляченка на тій само Троєщині, або на Оболоні, або на Осокорках вона 1—2 відсотки. Однак холдинг, який тепер іменують не інакше, як житлово-інвестиційний комплекс, торік звів 680 тисяч квадратних метрів житла (622 тисячі — у столиці, 57 — в інших регіонах країни, більше половини того, що збудовано за останні шість років). Тим самим він довів, що вкладає левову частку квадратних метрів у столичний мільйон, випереджаючи навіть загальногалузеві темпи житлового будівництва.

Усе так, але чи не женуться будівельники Поляченка за кількістю на шкоду якості отих квадратних метрів? Тим паче що Володимир Аврумович і не приховує: фінансове благополуччя своїх підприємств він вбачає в нарощуванні кількості спорудженого житла. Девіз його компанії — будувати багато і найдешевше. Але ми це вже проходили, і той, хто живе у «хрущовках», дуже невисокої думки про такий підхід до справи. Категоричної відповіді, чи, бува, не хибує якість новозбудованого житла, на прес-конференції, яка проходила в Інтернеті також, звісно, не пролунало — не знайшлося новосела. А запевнення про те, ніби ось-ось ДБК-4 сертифікують міжнародним стандартом якості ISO—9001, були не такі переконливі, як про схвальні відгуки посла США в Україні щодо темпів і якості будівництва гіпермаркету «Метро». А хотілося б навпаки, бо ДБК-4 зводить не лише монолітно-каркасні (спрощеної конструкції з вищими якісними характеристиками) будинки, а й панельні та цегляні, добротність яких оцінює не прискіпливий іноземний, а свій невибагливий інвестор — громадянин. До того ж йому зазвичай пропонують опоряджувальні роботи виконувати власним коштом. Кредитно-грошові відносини в рамках житлових програм, розроблених холдингом за сприяння комерційного банку «Аркада», автоматично переставляють «свого» в ранг «інших». Інші завжди чимось невдоволені — і якістю, і цінами. Цього року, каже президент АК «Київміськбуд», їхній квадратний метр вже подорожчав на 8 відсотків. І киває знову на інших, цього разу на виробників будівельних матеріалів, які, природно реагуючи на попит ринку, торік підвищили вартість арматури на 48 відсотків, металопрокату — на 49, піску — на 33, щебінки — на 41, скла віконного — на 33, кабельно-провідникової продукції — на 26, радіаторів чавунних — удвічі тощо. Міцний господарник, розумник, заслужений будівельник Поляченко не бажає миритися з реаліями. Його аргументи — у кількісних показниках.

Торік АК «Київміськбуд» виконав власними зусиллями підрядних робіт на 1,5 мільярда гривень. Урешті-решт, вже 11 міст країни успішно впроваджують у себе київський досвід, що неабияк сприяло відродженню місцевої будівельної промисловості. Тим паче вже давно на часі «проекзаменувати» продукцію житлово-інвестиційного комплексу на якість, зміцнивши тим самим довіру до його бренду.

І ще. Так само, як і Володимир Аврумович, я вважаю газетярською «качкою» інформацію про надприбутки холдинга. У начальника кредитно-депозитного управління КБ «Аркада» Любомира Килимника та його колег-банкірів є достатньо підстав для того, щоб зменшити ставку за довгостроковими (на десять років) іпотечними кредитами на будівництво і придбання житла з 10,5 до 7 відсотків річних в умовних розрахункових одиницях — Одінах. Тим паче що зобов'язання з погашення кредитного боргу формулюються так, що інфляційний ризик перекладається на плечі клієнта.

Сергій ВЛАД.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: новобудова на Оболоні.

Автобус, приречений на ДТП

ЗНАК БІДИ

Останнє ДТП минулого, 2003 року сталося в Одеській області. 30 грудня на автошляху місцевого значення Лісне—Ярославець водій автобуса «ЛАЗ-695» Микола Куруч через розрив шини правого переднього колеса з'їхав у кювет. Автобус перевернувся. Постраждало 18 пасажирів.

Про причини і винуватців цієї аварії розповідає старший інспектор з особливих доручень Департаменту ДАІ МВС України підполковник міліції **Віктор ГРИГОР'ЄВ:**

— Водій, аж ніяк не новачок за кермом, «ЛАЗ» орендував у ВАТ «Тарутинське АТП-15139» і, згідно з договором, зобов'язувався перевіряти машину на відповідність усім вимогам і стандартам. Але оскільки в нічний час автобус охоронявся в селі Рівне Тарутинського району, М. Куруч сам підписав договір з головою сільради щодо проведення передрейсового огляду. Проте перевірку техстану орендованої машини перед виїздом на маршрут не було обумовлено.

Під час останнього техогляду автобуса, 19 грудня, співробітники Державтоінспекції виявили підвищене зношення малюнка протекторів шин. Експлуатацію «ЛАЗа» заборонили, а водій сплатив штраф. Після установки нових коліс інших істотних зауважень до технічного стану автобуса не було, і держномери повернули.

Але подальші дії М. Куручі не мають логічного пояснення. Не замислюючися про можливі наслідки, він напередодні поїздки встановлює старі зношені шини і спокійно виїжджає в рейс. Лихо не забарилося.

Кримінальну справу порушено як стосовно водія, так і посадових осіб АТП.

До речі, торік співробітники ОДАІ Тарутинського РУ провели 15 перевірок техстану 80 транспортних засобів АТП-15139. У 22 випадках було заборонено експлуатацію зі зняттям держномерів. За випуск на маршрут технічно несправних машин до адміністративної відповідальності притягнуто шість посадових осіб.

До того ж співробітники ДПС ДАІ за минулий рік виявили 62 порушення Правил дорожнього руху водіями цього АТП під час перевезення пасажирів.

Володимир ЕННАНОВ,
співробітник служби профілактики Департаменту ДАІ МВС України.

АРХІВАРІУС

23 січня 2003 року українець Руслан Пономарьов у фіналі матчу за звання чемпіона світу з шахів ФІДЕ переміг також українця Василя Іванчука **(на знімку).** У 18 років він став наймолодшим в історії чемпіоном світу з шахів.

Руслан почав грати в шахи в семилітньому віці, через чотири роки виграв бронзу на чемпіонаті світу для юнаків, не старших 12 років. А в дванадцять став чемпіоном Європи серед 18-річних юнаків. Потім були титули переможця Всесвітньої юнацької олімпіади та віце-чемпіона Європи.

І хоча захистити титул завжди важче, ніж здобути, віримо, що в Руслана Пономарьова попереду ще багато яскравих перемог.

Юрій ПЕРЕБАЄВ.

Фото УНІАН.

СПОРТ

Звідусіль

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. Київський «Сокіл» у повторному поєдинку взяв переконливий реванш у лідера турніру — ХК «Гомель» 4:1 (Бондарєв, 15, Дехтяренко, 17, Полоницький, 28, Рублівський, 47 — Єсаулов, 37). Нагадаємо, що днем раніше кияни, маючи велику перевагу, мінімально поступилися білоруському колективу — 1:2.

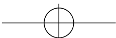
Наступні матчі вдома «Сокіл» зіграє 30—31 січня в палаці «Авангард». Його суперник — латвійський клуб «Металургс» (Ліепая). Початок матчів о 13.00.

Футбол. Москва. Меморіал Валентина Гранаткіна. Юніори (U-18). Основний час півфінального матчу Польща—Україна завершився внічию — 0:0. Пенальті влучніше пробили поляки (4:3) і вийшли до фіналу.

Гандбол. Словенія. Чемпіонат Європи серед чоловіків. Наша збірна почала змагання матчем проти завжди авторитетної збірної Швеції, чинного чемпіона Європи, і поступилася — 25:31. Сьогодні українські гандболісти зіграють з росіянами.

В. Б.

Депутатська фракція Аграрної партії України у Верховній Раді України висловлює щирі співчуття члену фракції — народному депутату України Борзих Олександру Івановичу та його рідним і близьким у зв'язку із тяжкою втратою дорогої людини — батька — **Івана Матвійовича БОРЗИХ.**

16 січня. Севастополь. Посвячення в козаки під час презентації міського осередку Реєстрового козацтва.

20 січня. Єрусалим. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і спікер Кнесету Держави Ізраїль Реувен Ривлін після підписання меморандуму «Про взаєморозуміння щодо співробітництва між Кнесетом Держави Ізраїль і Верховною Радою України», під час офіційного візиту парламентської делегації до Ізраїлю.

17 січня. Київ. Хресна хода в рамках урочистого відзначення 350-річчя Переяславської ради.

19 січня. Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет править службу під час загальноміського свята Водохреща в київському Гідропарку.

21 січня. Зустріч Президента України Леоніда Кучми з Головою Верховного Суду України Василем Маляренком.

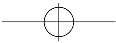

18 січня. Одеса. Президент Асоціації болгарських національно-культурних громад і організацій України Антон Кіссе вручає диплом конкурсу «Людина року» Надзвичайному і Повноважному Послові Болгарії в Україні в 1999—2003 рр. Олександру Димитрову (ліворуч).

22 січня. Київ. Покладання квітів до пам'ятника Тарасові Шевченку з нагоди 85-ї річниці проголошення Акта Злуки УНР та ЗУНР.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Євгена КОЛЕСНИКА, Олега ФЕДОНЮКА, Укрінформу

Україна олімпійська: 1952—2004

ІМЕНА

Анатолій БОНДАРЧУК

Досьє «Голосу України»

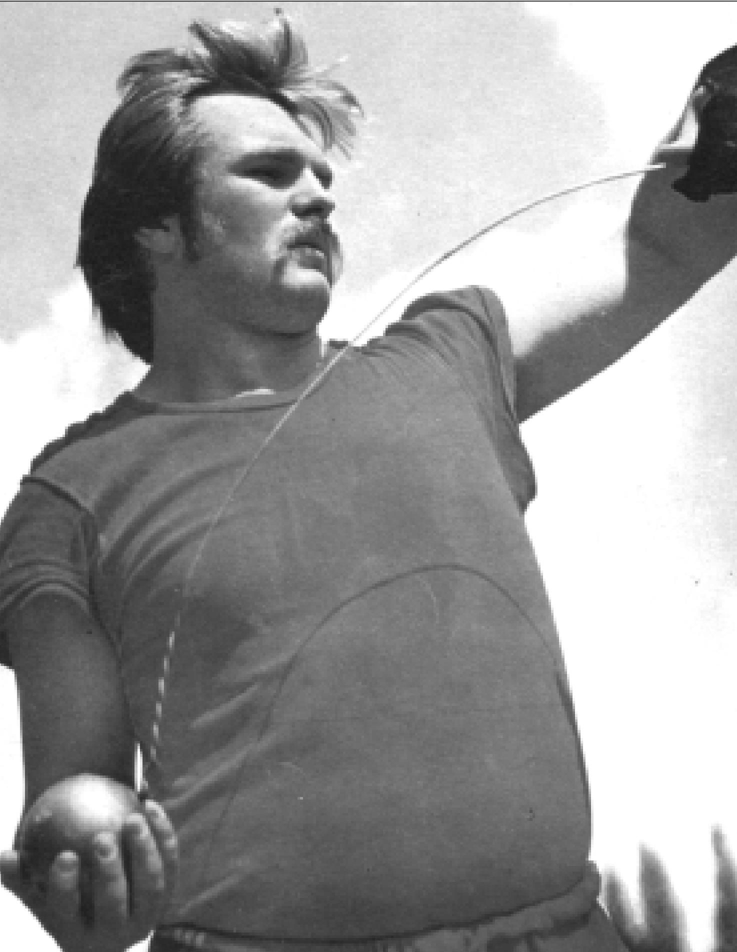
БОНДАРЧУК Анатолій Петрович — олімпійський чемпіон у метанні молота, Мюнхен (1972), бронзовий призер у Монреалі (1976). Чемпіон Європи 1969 р., чемпіон СРСР 1969—1970, 1972—1973.

Юрій СЄДИХ

Досьє «Голосу України»

СЄДИХ Юрій Георгійович — олімпійський чемпіон у метанні молота, Монреаль (1976), Москва (1980). Чемпіон Європи (1978), чемпіон СРСР (1976, 1978). Кількаразовий чемпіон і рекордсмен України.

Ігри в Монреалі, а з ними й майбутня перемога Юрія Сєдих, мало не стали жертвою політичних баталій, що розгорнулися задовго до відкриття Олімпіади. Та й відкрившися вони могли стати найкоротшими у своїй історії. Спочатку, як мовиться, спіймалися на гарячому американці, котрі, прагнучи приймати ігри в рік 200-річчя США, спробували підкупити членів МОК, подарувавши кожному з них по сталевому кільцю... з укріпленням безцінного місячного ґрунту, доставленого на землю астронавтами. До речі, це була перша спроба підкупу офіційних осіб у новітній олімпійській історії (на жаль, не остання!). А вже після відкриття і Юрій Сєдих, і Анатолій Бондарчук зі смутком спостерігали, як новенькі «хмарочоси» олімпійського села зі сльозами на очах залишали спортсмени 21 африканської країни — на знак протесту проти політики апартеїду. Вони вимагали відмінити Ігри... «Якби таке сталося, сам розумієш, — казав пізніше Сєдих, — може, на цьому і моя олімпійська кар'єра закінчилася б, не розпочавшися. Та, слава Богу, здоровий глузд переміг...»

З першого знайомства, — в незатишній, занедбаній роздягальні на верхньому полі Республіканського стадіону, де можна було зберігати застарілий інвентар, а не готуватися до тренування рекордсмену світу, — цей здоровань із пшеничними вусами якось відразу сподобався. Як усі сильні люди, Юрій Сєдих неквапливий, небагатослівний, розважливий і... усміхливий. У ньому відчувався міцний внутрішній «стрижень». І ще він дуже нагадував свого тренера й... одвічного суперника Анатолія Бондарчука, з яким звела його доля у 17 років.

Мабуть, не було в нашій спортивній історії такого незвичайного дуету, коли два видатні атлети не тільки вели постійно суперечку за першість, а й немов доповнювали один одного на тренуваннях і змаганнях.

На час їхньої зустрічі Бондарчук уже був олімпійським чемпіоном мюнхенської Олімпіади, кандидатом педагогічних наук, авторитетом у такому складному виді легкої атлетики — метанні молота. Мало хто знав, що сам Бондарчук «молотобійцем» став, можна сказати, випадково. Він захоплювався метанням диска і штовханням ядра, досяг у цих видах неабияких успіхів, що свідчило про великий потенціал спортсмена. Був він людиною суворою до себе, нічого не брав на віру — всі новинки випробував на собі. Одного разу натрудив руку і не зміг узяти ні диск, ні ядро, а пропускати тренування категорично не хотів. Так уперше в нього з'явилася можливість випробувати ... молот. А перший кидок немов зачарував Анатолія.

Напередодні Олімпійських ігор у Мехіко, у 1968-му, він хоча і був новачком у збірній, але встиг виграти в легендарного угорця Д'юли Живоцьки, рекордсмена світу. Це була серйозна заявка. Та перед відбором тренерська рада вирішила, що українець ще сировий, нестабільний. Як у нас кажуть, останньої миті «відчепили». Інший опустив би руки, але в Бондарчука був власний погляд на спорт. Він зробив головний із цієї історії висновок: щоб ніколи не зароджувалися сумніви у тренерів, потрібно бути на голову вище від московських претендентів. Уже через рік киянин виграв золоту медаль чемпіона СРСР. А на першості Європи встановив новий світовий рекорд — 74 м 69 см.

Тоді й розпочав він свій шлях до Олімпійських ігор у Мюнхені. І знову — самотужки, випробуючи себе і свої наукові розробки. Керівники збірної, хоч як билися, а змусити Бондарчука тренуватися за випробуваним і затвердженим методом так і не змогли. І слава Богу! Адже скільки талановитих спортсменів на моїх очах назавжди розсталися зі спортом, так і не розкривши своїх можливостей лише тому, що сліпо виконували вимоги московських спеців. (Хочу одразу зазначити, щоб мене не звинуватили в русофобії: вважалося, що тільки в Москві працювали найкращі фахівці, хоча це було не завжди так).

Перед від'їздом до Мюнхена Анатолій Бондарчук захистив кандидатську дисертацію, у якій закріпив власний, просякнутий потом і розчаруваннями, відкриттями і перемогами досвід. Золота медаль олімпійського чемпіона, наукове звання відкрили йому шлях до тренерської роботи. До нього потягнулися спортсмени, але й сам Бондарчук, усупереч сформованій думці, не поспішав іти з активного спорту. Тренувався з таким само азартом, як і колись, заодно перевіряв у справі новачків. Не склалося: ніяк не міг знайти близьку душу, яка найвище ставила б не блиск медалей, а шлях до них — тренування, випробування, пошук нового, одне слово — перемогу над собою. Суворий був вихователь, але Бондарчук ніколи не зраджував правилу — шлях до успіху лише через важку працю.

17-літній студент, першокурсник Київського інституту фізкультури Юрко Сєдих починав у Нікополі, там одержав перші уроки, там і зрозумів — метання ядра і ніщо інше його не приваблює. Сказати, що Анатолій одразу розгледів майбутнього чемпіона, далеко від істини. Щоб бути впевненим у такому призначенні, потрібно пуд солі з'їсти. Єдине, що незабаром уже не викликало в Бондарчука сумнівів, то це беззастережна згода Юрія жити і тренуватися «по-бондарчуківськи», тобто виконувати все, що підготував для себе сам учитель. Напевне, в цьому й було головне, що отримав новачок від олімпійського чемпіона. Доброзичливці, звісна річ, скрушно хитали головами і за спиною в Анатолія Петровича вмовляли Юрія піти від «божевільного» експериментатора, котрий нічого доброго дати не може. Порадників, як і охочих негайно взяти талановитого юнака під своє крило, не бракувало, тим паче що киянин уже почав перемагати на всесоюзних змаганнях, установлювати рекорди, виграв юніорський чемпіонат Європи. Та Юрко характер мав твердий, легких доріг не шукав. І що цікаво, Бондарчук жодного разу слова не сказав на свій захист, вважав, що хлопець сам у всьому розбереться.

Ось так вони і жили: разом тренувалися, в одному секторі виступали, з азартом і наполегливістю намагаючись перемогти один одного. До певного часу плани свої на монреальську Олімпіаду Бондарчук не оприлюднював. Хоча в їхній СПІЛЬНИЙ план входив виступ на Іграх і тренера, і учня. Коли на початку 1976 року Сєдих кинув снаряд на 78 м 26 см, питання про його місце у збірній команді сумнівів більше не викликало. У Бондарчука місце таке теж було застовплено — тренером Сєдих. Але ні його, ні Юрія це не задовольнило з двох причин. По-перше, Анатолій Петрович хотів у відповідальний момент бути поряд з учнем, а цього правила не дозволяли. По-друге, Бондарчук сам хотів виступати!

Відбірковим став чемпіонат СРСР у Києві. Бондарчук посів друге місце — слідом за Сєдих, тричі поліпшивши власне рекордне досягнення. Здавалося, питання вирішено безповоротно. Та де там, старший тренер збірної Ю. Бакаринов уперся і край: у 36 років на іграх не перемагають, потрібно везти молодого, перспективного, а Бондарчук — відпрацьований матеріал. (Проте лукавив тренер: у країні прекрасно пам'ятали киянина Олександра Канакі, ветерана війни, тяжкопораненого, котрий, усупереч долі, повернувся у великий спорт і ще в 40 років вигравав чемпіонати України і СРСР!). Та хоч як там було, але спортивний принцип, оголошений заздалегідь, — їдуть ТРИ перші місця, — усе-таки переміг.

Змагання у Монреалі пройшли за сценарієм, заздалегідь обговореним між учнем і вчителем. Хоча, якщо казати відверто, вони вже були рівноправними партнерами — претендентами на медалі: в одного був величезний досвід, у другого — молодість і сила. Бондарчук виступав перший, Юрій — відразу за ним. Чудово розуміючи, що тривалий марафон не для нього, Анатолій у першій спробі кинув снаряд на 75 м 48 см, зробивши серйозну, як з'ясувалося, заявку на медаль.

А Юрій Сєдих у другій спробі вирвався уперед і вже нікому не вдалося його випередити — 77 м 52 см. Бронзова медаль Анатолія Бондарчука стала гідним завершенням спортивної кар'єри. А сам Юрій через чотири роки на Іграх у Москві здобув другу золоту олімпійську медаль.

Ігор ЗАСЄДА.

До Афін відбиратимуть у Москві, Софії...

Дзюдо

Сьогодні та завтра в Москві, в палаці спорту «Лужники», відбудеться одинадцятий міжнародний турнір серії «Супер А». Це один з трьох найбільших рейтингових турнірів дзюдоїстів, котрі проходять в Європі.

Найсильніші спортсмени континенту поборються за путівки на олімпійські ігри в Афінах. Підрахунок рейтингових очок, які дадуть змогу тому або іншому атлетові вийти на олімпійське татамі, ведеться протягом 2003/2004 років. До заліку йдуть результати лише чотирьох найкращих виступів дзюдоїста впродовж року. Рейтингові очки за минулий — діляться на два.

За перше місце на московському турнірі присуджують 100 рейтингових очок, за друге — 70, за третє — 50. До заліку йдуть тільки перших дванадцять місць. За дванадцяте спортсмен отримує два очки.

Напередодні старту в Москві кореспондент «Голосу України» спілкувався з держтренером із дзюдо Володимиром Походенком. Ось що він розповів:

— До столиці Росії вирушили повним складом — семеро чоловіків і сім жінок. Дуже розраховуємо на вдалий виступ і достатню кількість рейтингових очок. За приклад для наших спортсменів слугуватиме Євген Сотников, котрий на чемпіонаті світу вже здобув для України олімпійську ліцензію. Але справа московськими виступами не завершиться. Попереду — інші турніри, зокрема в Софії...

«Великий напівТЛУМАЧНИЙ словник одеської мови» Валерія СМИРНОВА

Від А до Я

Книжки Валерія Смирнова читають, можна сказати, запоєм, його цитують у розмовах, за його творами нові покоління вчаться любити Одесу. Багато критиків уже сьогодні поставили Валерія Смирнова в один ряд з його великими літературними попередниками, що переїхали з Одеси до Москви в минулому і позаминулому століттях. Мало того, автор безлічі книг, серед яких «Операція «Гіппократ»» , «Золото містера Дауна», «Пазур диявола», «Правда про риболовлю», «Або!», «Тінь берсерку», «Ліцензія на вбивства», «Труна з Одеси», «Білий ворон» і ряд інших не менш цікавих творів, — єдиний з чудової плеяди одеських літераторів, кому не довелося залишати рідне місто, щоб стати відомим.

Зовсім недавно з-під пера Валерія Смирнова вийшла нова, воістину унікальна праця: «Великий напівТЛУМАЧНИЙ словник одеської мови», в якому він зібрав найбільш характерні слівця і вислови своєрідної одеської мови, додавши до них безліч дотепних прикладів з фольклору і літературних джерел. Гадаємо, читачам нашого «Куреня» буде цікаво ознайомитися хоча б з малою дещицею зібраних у цьому словнику висловів і авторських пояснень до них.

* * *

АВТОЛИЗ — пункт миття автомобілів. На пожвавленому перехресті стояли дівчата в коротких облягаючих маєчках і натяках на шортики і роздавали водіям рекламу мурадянського автолизу з проникливими словами: «З нашої мийки ви вийдете на сяючій машині, як султан з гарему: цілком задоволеним».

ВАТМАН — вагоновод. Ватман розповідає чоловікові своєї кондукторки:

— Учора мені твоя дружина перед зупинкою такий анекдот розповіла, що я ледве з ліжка не впав.

ГИЦЕЛЬ — індивідуум, який відловлює бродячих тварин.

— Тату, дорогий, ми заживемо там, як гицелі. А ти помреш тут, як собака.

ГУМОРИНА — національне одеське свято. — Кажуть, наступного року Гуморину відвідає хан Мамай зі своїм побоїщем.

ДАТИ ЧОСУ — сильно лаяти когось. Хазяїн давав недбайливому Височопулі такого чосу, що той з розчуленням згадував про чавунну сковорідку в руках дружини.

ЄВРЕЙСЬКА ВУЛИЦЯ — вулиця, на якій розташований будинок КДБ, нині СБУ.

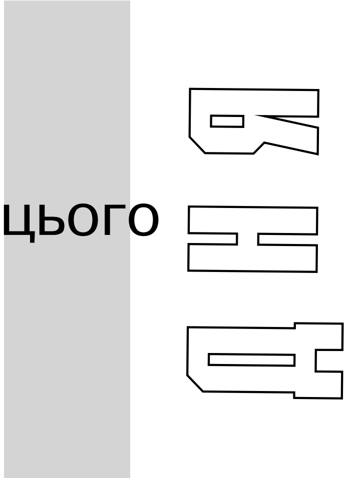
По Єврейській вулиці, повз колишній КДБ проходять Хаїм та Абрам. Хаїм тяжко зітхає.

— Ти мені розказуєш! — зауважує Абрам.

ЖДАТИ СТУКОТУ В ДВЕРІ — сильно ризикувати. Одні ждали роками стукоту в двері, а інші — доки вони добре накрадуть, щоб одержати їхнє добро за вироком суду безплатно чи за дві копійки через «Конфіскат».

Публікацію підготував Георгій ВОРОТНЮК.

(Далі буде).

■ 1655 р. Польсько-татарське військо взяло в облогу Умань. Початок героїчної оборони міста загонами Івана Богуна. ■ 1861 р. Вийшов перший номер українського журналу «Основа». ■ 1872 р. У Юзівці (нині Донецьк) задуто першу домну. Початок розвитку чорної металургії в краї. ■ 1879 р. Народився композитор Станіслав Людкевич. Один з організаторів Музичного інституту у Львові. Шевченківський лауреат. ■ 1924 р. Петроград перейменовано на Ленінград. ■ 1944 р. Розпочалась Корсунь-Шевченківська битва. ■ 1965 р. Помер діяч світової політики Уінстон Черчілль. Нобелівський лауреат.

1

Фото Павла ЄВАНКОВА.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

2

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Є прецедент!

Відразу на 27 років помолодшала мешканка селища Нові Кирзаки Сюзанна Сидорчук. Оскільки 27 років Сюзанна Іванівна прожила за нечинної нині старої Конституції, вона добилася через Конституційний Суд видачі їй документів з новою датою народження, та такою, що позаздрить кожна жінка.

Демократична приказка

Гарний голова центрвиборчкому — половина перемоги на виборах.

Не все погано в нашій хаті

Майже 100 тисяч карних справ порушено минулого місяця проти мафіозі Нових Кирзаків, а закрито 150 тисяч. Отже, зростання позитиву становить 50 відсотків.

Молодці!

Кизяківський главк внутрішньої політики збудував птахокомбінат з вирощування газетних вуток. Тим самим вирішено одразу кілька завдань. По-перше, втричі перевиконано план з освоєння капітальних вкладень у будівництві; по-друге, населення тепер буде з м'ясом; і, нарешті, зроблено величезний крок у розвитку свободи слова.

Золотий голос

У мільйон доларів оцінив свій голос у парламенті депутат А. Сидорчук. Його застрахувала фінансова корпорація кримінального авторитета Джорджа Цибулі, чиї інтереси і лобіює Сидорчук.

До уваги читачів

Часопис «Прапор олігархії» з наступного року виходитиме під назвою «Народний прапор».

Офіціоз

У заміській резиденції одного мафіозного авторитета проведено низку кадрових призначень. Кілька найближчих соратників авторитета отримали бригадні портфелі, дехто з однодумців очолив губернію, а на закінчення було призначено чемпіона майбутньої футбольної першості.

Фокус-покус

Декілька місяців позитивної динаміки інтенсифікації диференціювання структурних перетворень — і 100 тисяч душ населення Берега Рябкової Кістки як корова язиком злизала.

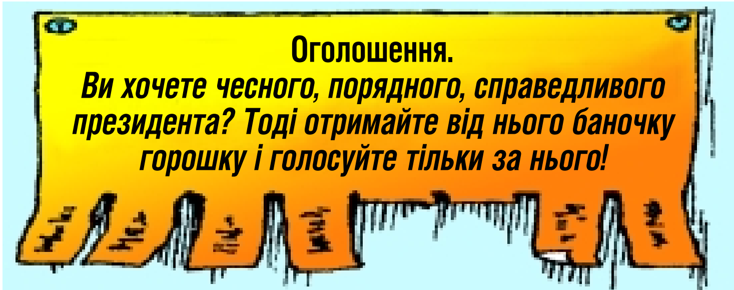
Закон і бізнес

За успіхи у справі перебудови шкіл, будинків культури, дитячих садків на офіси, супермаркети і нічні клуби прокурор провінції Нью-Кози з превеликим задоволенням отримав на службі сувору догану.

Незбагненна жіноча душа

Якщо правда, що в жінці повинна бути таємниця, то найзагадковішими у світі, безперечно, є жінки Кизяківська. Вони живуть, ростять дітей, годують чоловіків на статки, в кілька разів менші від прожиткового мінімуму!

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Вони йдуть, щоб піти. На вибори!

Інна Богословська, голова Державного комітету з регуляторної політики та підприємництва:

Мал. Михайла САЧКА.

— Потворна система породжує потворні явища, до яких належить, зокрема, й «азаровщина».

Від чергового:

— Справді, куди не глянь — самі потвори! Однак якщо провести між ними конкурс краси — матимемо красеня! І не виключено, що «озимого».

Держава — це він!?.

Євген Кушнарьов, голова Харківської облдержадміністрації:

— Але якщо вже навіть я буду призначений, то, чесно кажучи, мені хотілося б служити державі, а в державі одній людині...

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від чергового:

— А ви не могли б назвати ім'я цієї людини?

Умовивід

Член російської делегації зі Смоленська на святкуванні 350-річчя Переяславської ради:

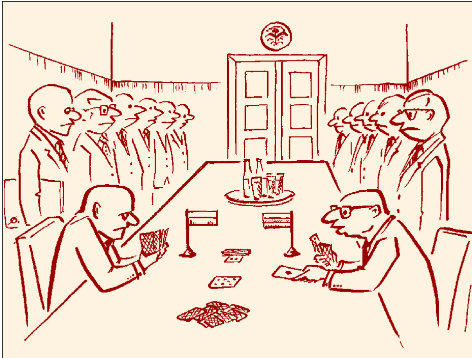
Мал. Михайла САЧКА.

— Моя бабця, коли я бешкетував, лаялася українською. Тому ми завжди були, є і будемо разом...

Від чергового:

— Може, вона і лаялася, тому що такі думки лізли у вашу голову?

Справа лише в колючому дроті

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

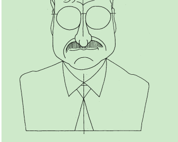
Михайло Погребинський, політолог однієї партії (про референдум на право обрання президента всенародно. — Чер.):

— Це взагалі не справа людей. Це — справа еліти!

Від чергового:

— Так у чому проблема? Нехай ця еліта і живе собі окремо від людей!

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 26 січня — 1 лютого 2004 року

Тиждень буде насичений подіями. Проявляйте активність та ініціативу, навіть якщо зіткнетеся з перешкодами і труднощами. Тоді у вас з'являться перспективи, які здавалися вам раніше нереальними.

ОВЕН. Цього тижня буде корисним спілкування з начальством. Ваше завдання полягає в тому, щоб чітко зрозуміти, що від вас вимагають. Не беріть на себе багато відповідальності — можете переоцінити можливості і не впоратися зі своїми обов'язками. Постарайтеся не афішувати свої дії. Труднощі можуть виникнути в поїздках, контактах. Все, що ви нині розпочнете або активно продовжите, в майбутньому розширить ваші особисті та професійні можливості.

ТЕЛЕЦЬ. Частіше спілкуватиметеся з друзями, які перебувають далеко. Можливі нові знайомства з іноземцями, дружні стосунки з ними. Вам доведеться багато листуватися, спілкуватися і їздити, можлива далека поїздка туди, де ви вже були. На вас чекає успіх, якщо будете діяти спільно зі своїми друзями або однодумцями. Труднощі можуть виникнути в матеріальному плані, доведеться багато в чому собі відмовляти.

БЛИЗНЮКИ. Проведена вами аналітична або дослідницька робота буде оцінена вашим начальством. Можливо, в перспективі це дасть вам змогу підвищити професійний рівень, одержати нову, більш високу посаду, що значно поліпшить матеріальне становище. Ідіть до мети поступово, зберігаючи самовладання — це принесе вам успіх.

РАК. Цього тижня зможете обговорити і розв'язати важливі питання зі своїми партнерами або чоловіком (дружиною). Не відмовляйтеся відразу від того, що вони вам запропонують. Пообіцяйте менше — зробіть більше. Дуже вчасною і корисною може бути допомога або консультація фахівця. Можливо, вас засмутить те, що з'явиться багато обов'язків. Подумайте, хто може надати вам підтримку в їх виконанні.

ЛЕВ. Ви можете самі або зі своїми співробітниками обговорити і спланувати ваші або спільні дії для розв'язання поточних справ. Якщо вирішуються питання серйозні, ви маєте врахувати приховований вплив авторитетної людини. Крім того, не варто розраховувати на підтримку своїх друзів: їм не під силу буде вам допомогти. Використайте цей час, щоб заробити або домогтися надбавки до зарплати.

ДІВА. Для вас актуальними стануть питання, пов'язані з дітьми, коханою людиною або творчістю. Можливо, ви будете ініціатором активного відпочинку, захочете організувати спільну розвагу або невелику вечірку. Ваші партнери або чоловік (дружина) вас підтримають, а ось друзі можуть пообіцяти і не виконати.

ТЕРЕЗИ. Якщо організуєте свій час так, щоб вам ніхто не буде заважати, то зможете виконати великий обсяг роботи. Ви вирішуватимете або конструктивно обговорюватимете домашні проблеми, що давно нагромадилися. Єдине, що може ускладнити, — це відсутність потрібної інформації фахівців.

СКОРПІОН. Дуже сприятливий період для спілкування з дітьми, ви можете допомогти їм з навчанням і творчістю. В особистих стосунках можуть бути проблеми, щоб їх уникнути, краще не розраховувати на інтимні стосунки. Крім того, вірогідна тривала розлука. Ви можете витратити багато грошей на задоволення або прикраси. Будьте обачні.

СТРІЛЕЦЬ. Можливе обговорення свого фінансового становища з батьками або начальством. Вам потрібно буде виділити якусь частину грошей для домашніх витрат або для придбання нерухомості.

КОЗЕРІГ. Матимете дуже багато турбот, можете опинитеся в ізоляції. Не чекайте, що вам хтось допоможе. Проблеми, які виникнуть перед вами, маєте вирішити самостійно, відчувши в собі приховану силу.

ВОДОЛІЙ. Протягом цього тижня необхідно зайнятися розв'язанням фінансових питань. Можливо, ваші витрати будуть значно вищими за прибутки. Ви маєте це спрогнозувати. Виникне потреба обдумати свої майбутні плани.

РИБИ. Громадська або колективна діяльність принесе вам задоволення і підвищить авторитет. Хороший час, щоб згадати про старих друзів і запросити їх у гості. Не нехтуйте думкою колективу. Перешкодою в розв'язанні нагальних питань може бути ваша перебільшена увага до дитини або коханого. Ваша активність знадобиться для улаштування конфліктів на роботі.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Січень січе та морозить, а газда з лісу дрова возить

25 січня — Тетяни. Якщо вигляне сонце, то рано прилетять птахи з вирію, а коли сніжно, то дощитиме протягом літа.

28 січня — Отдання, Видення. Вважається, що цього дня чаклунки дають «данне». Існує безліч повір'їв про те, що окремі люди можуть будь-кого приворожити до себе, наслати різноманітні хвороби тощо.

Прикмети січня

■ Неодмінно заморозить, якщо: дим із димаря здіймається стовпом; вранішня зоря дуже яскрава; зірки в нічному небі надмірно поблискують і виразно простежується Чумацький Шлях.

■ Якщо ясного дня з'являється голкастий та лапатий іній — чекай різкого похолодання та хуртовини; якщо вночі був іній — сніг удень не йтиме.

■ Якщо тетеруки злітають з одиноких дерев і перелітають у глиб лісу — незабаром почнеться буран, зариваються в сніг — перед похолоданням.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311013. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»